

Futbolo taisyklės 2024–2025

1 TAISYKLĖ

Žaidimo aikštė

1.1. Aikštės danga

Žaidimo aikštės danga turi būti visiškai natūrali arba, jeigu varžybų nuostatai leidžia, visiškai dirbtinė, išskyrus atvejus, kai varžybų nuostatai leidžia rungtynėms naudoti ir mišrų (kombinuotą) natūralios bei dirbtinės dangos pagrindą.

Dirbtinės dangos spalva turi būti žalia.

Dirbtinė aikštės danga, naudojama varžybose tarp FIFA priklausančių nacionalinių futbolo asociacijų arba tarptautinėse klubų varžybose, turi atitikti FIFA Futbolo aikštės dangos kokybės reikalavimus arba Tarptautinius dirbtinių aikščių dangos kokybės standartus, nebent IFAB išduoda specialų leidimą

1.2. Aikštės ženklavimas

Žaidimo aikštė turi būti stačiakampio formos ir pažymėta ištisinėmis linijomis, kurios neturi kelti pavojaus žaidėjams; natūralios dangos aikštėms žymėti gali būti naudojama dirbtinės dangos medžiaga, jeigu tai nekelia pavojaus žaidėjams. Aikštės linijos priklauso tai aikštės daliai, kurią jos žymi.

Žaidimo aikštėje gali būti žymimos tik 1-ojoje taisyklėje nurodytos linijos. Ten, kur leidžiama rungtyniauti ant dirbtinės dangos, aikštėje gali būti pažymėtos ir kitos linijos, tačiau jos turi būti kitos spalvos ir aiškiai skirtis nuo futbolo aikštės linijų.

Dvi ilgosios kraštinės linijos vadinamos šoninėmis linijomis, o dvi trumposios – vartų linijomis.

Žaidimo aikštę į dvi lygias dalis dalina vidurio linija, kuri ties viduriu jungia abi šonines linijas.

Vidurio linijos viduryje esantis taškas žymi aikštės centrą. Aplink jį apibrėžiamas 9,15 m spindulio apskritimas.

• Matavimai yra atliekami nuo linijų išorinės pusės, nes linijos priklauso tai aikštės daliai, kurią jos žymi.

• Baudinio žyma yra matuojama nuo žymos centro iki vartų linijos tolumojo krašto.

Pagalbinės (neprivalomos) žymos už aikštės ribų gali būti pažymėtos 9,15 m atstumu nuo kampinio sektorių žyminčios linijos.

Visos linijos turi būti vienodo pločio, ne didesnio kaip 12 cm. Vartų linija turi būti tokio pat pločio kaip vartų virpstai bei skersinis.

Žaidėjui, kuris žaidimo aikštėje braižo neleistas linijas ar žymes, turi būti parodoma geltona kortelė už nesportišką elgesį. Jeigu teisėjas pastebi tokį žaidėjo veiksma žaidimo metu, tai prasižengęs žaidėjas turi būti įspėtas iš karto, kai tik kamuolys atsidurs ne žaidime.

1.3. Matmenys

Aikštės šoninė linija turi būti ilgesnė už vartų liniją.

· Ilgis (šoninė linija):

mažiausias 90 m

didžiausias 120 m

· Plotis (vartų linija):

mažiausias 45 m

didžiausias 90 m

Varžybų nuostatuose apibrėžti šoninės ir vartų linijų matmenys turi atitikti aukščiau nurodytas dydžių ribas.

1.4. Matmenys tarptautinėms rungtynėms

· Ilgis (šoninė linija):

mažiausias 100 m

didžiausias 110 m

· Plotis (vartų linija):

mažiausias 64 m

didžiausias 75 m

Varžybų nuostatuose apibrėžti šoninės ir vartų linijų matmenys turi atitikti aukščiau nurodytas dydžių ribas.

1.5. Vartininko aikštelė

5,5 m atstumu nuo vidinės vartų virpstų pusės stačiu kampu link aikštės vidurio nubrėžiamos dvi 5,5 m ilgio linijos, kurios sujungiamos linija, lygiagrečia vartų linijai. Šių linijų apibrėžta zona vadinama vartininko aikštele.

1.6. Baudos aikštelė

16,5 m atstumu nuo vidinės vartų virpstų pusės stačiu kampu link aikštės vidurio nubrėžiamos dvi 16,5 m ilgio linijos, kurios sujungiamos linija, lygiagrečia vartų linijai. Šių linijų apibrėžta zona vadinama baudos aikštele.

Kiekvienoje baudos aikštelėje padaroma baudinio žyma, per 11 m nutolusi nuo vidurio taško tarp vartų virpstų.

Nuo kiekvienos baudinio žymos centro baudos aikštelės išorėje iki jos ribų brėžiama 9,15 m spindulio puslankio formos linija.

1.7. Kampinio sektorius

Kampinio sektorių sudaro ketvirtis apskritimo, brėžiamo 1 m spinduliu nuo kampinio vėliavėlės vidinėje aikštės dalyje.

1.8. Vėliavėlės

Kiekviename žaidimo aikštės kampe turi būti pastatoma ne žemesnė kaip 1,5 m aukščio vėliavėlė, kurios koto viršūnė negali būti nusmailinta.

Vėliavėlės gali būti statomos ir ties vidurio linija, tačiau ne arčiau kaip per 1 m iki šoninės linijos.

1.9. Techninė zona

Techninė zona stadione, kuriame žaidžiamos rungtynės, – tai zona su paskirtomis sėdimomis vietomis oficialiems komandų asmenims ir atsarginiams žaidėjams, kuri turi atitikti šiuos reikalavimus:

- techninės zonos ribos turėtų būti apibrėžtos ne daugiau kaip per 1 m į abi puses nuo sėdimų vietų ir ne arčiau kaip per 1 m nuo šoninės linijos;
- techninės zonos ribos turėtų būti pažymėtos;

- teisę būti techninėje zonoje turinčių asmenų skaičių nustato varžybų nuostatai;
- visi techninėje zonoje esantys asmenys:
  - pagal varžybų nuostatų reikalavimus turi būti identifikuojami iki rungtynių pradžios;
  - privalo elgtis korektiškai;
  - privalo likti techninės zonos ribose, išskyrus ypatingus atvejus, pavyzdžiui, kai fizioterapeutas ar gydytojas, teisėjui leidus, įeina į aikštę padėti traumotam žaidėjui;
- taktinius nurodymus žaidėjams vienu metu gali perduoti tik vienas techninėje zonoje esantis asmuo.

1.10. Vartai

Vartai turi būti statomi kiekvienos vartų linijos centre.

Juos sudaro du vertikalūs virpstai, vienodu atstumu nutolę nuo kampinių vėliavėlių ir viršuje sujungti horizontaliu skersiniu. Vartų virpstai ir skersiniai turi būti padaryti iš tinkamos ir varžybų nuostatuose patvirtintos medžiagos.

Jie turi būti kvadrato, stačiakampio, apvalios arba ovalo formos ir nekelti pavojaus žaidėjams.

Rekomenduotina, kad visi vartai naudojami oficialiose FIFA ar konfederacijų varžybose atitiktų FIFA kokybės programos reikalavimus.

Atstumas tarp vidinių vartų virpstų pusių turi būti 7,32 m, o atstumas nuo žemės iki vidinės skersinio dalies – 2,44 m.

Vartų virpstų padėtis vartų linijos atžvilgiu turi būti tokia, kaip pavaizduota paveikslėliuose.

Vartų virpstai ir skersiniai turi būti baltos spalvos, o jų plotis bei gylis turi būti vienodi ir negali viršyti 12 centimetrų.

Jeigu vartų skersinis žaidimo metu pasislenka ar sulūžta, žaidimas sustabdomas ir nevyksta tol, kol skersinis bus sutaisytas arba grąžintas į vietą.

Jei skersinio grąžinti į vietą ar sutaisyti neįmanoma, rungtynės turi būti nutrauktos. Naudoti vietoj sulūžusio skersinio virvę ar bet kokią kitą lankščią bei pavojingą priemonę draudžiama. Jei skersinis pataisomas ar pakeičiamas, žaidimas turi būti atnaujintas gincio kamuoliu.

Vartų tinklas gali būti naudojamas, tačiau jis turi būti tinkamai pritvirtintas prie virpstų, skersinio ir žemės bei netrukdyti vartininkui.

Saugumas

Vartai (įskaitant ir kilnojamus vartus) turi būti saugiai pritvirtinti prie žemės.

1.11. Vartų linijos technologija (GLT)

GLT sistemos gali būti naudojamos nustatyti, ar buvo pelnytas įvartis, ir taip patvirtinti teisėjo sprendimą.

GLT naudojimas privalo būti apibrėžtas varžybų nuostatuose.

GLT principai

GLT sistema gali būti naudojama tik nustatyti, ar buvo pelnytas įvartis.

Per vieną sekundę informacija, ar įvartis buvo pelnytas, turi būti nedelsiant ir automatiškai patvirtinta tik oficialiems rungtynių asmenims ir perduota tinkamu būdu (per teisėjo laikrodį, naudojant vibraciją ir vizualinį signalą ir/arba per teisėjo ausines); informacija taip pat gali būti perduota video operacijų kambariui (VOR).

GLT reikalavimai ir specifikacijos

Jei GLT yra naudojama varžybose, varžybų organizatoriai privalo užtikrinti, kad sistema (įskaitant bet kokius leistinus vartų struktūros arba technologijos kamuolio viduje pakeitimus) atitinka FIFA kokybės programos reikalavimus.

Ten, kur naudojama GLT sistema, teisėjas privalo išbandyti šią technologiją prieš rungtynes vadovaudamasis FIFA kokybės programos GLT testo instrukcija. Jei atsižvelgiant į bandymų rezultatus technologija neveikia, teisėjai negali naudotis GLT sistema ir turi pranešti apie tai atitinkamai institucijai.

1.12. Komerčinė reklama

Nuo to momento, kai komandos įžengia į aikštę, iki to momento, kai jos palieka aikštę po pirmojo kėlinio arba rungtynių pabaigos, žaidimo aikštėje draudžiama bet kokia reali ar virtuali komercinė reklama. Šis draudimas apima ir visą aikštės plotą 1 m atstumu nuo futbolo aikštės ribas žyminčių linijų, taip pat draudžiama ir reklama ant vartų, vartų tinklų, vidiniame vartų plote, ant vėliavėlių kotų bei pačių vėliavėlių ir komandų techninėse zonose. Taip pat jokie pašaliniai prietaisai (kamos, mikrofonai ir t. t.) negali būti tvirtinami ant vartų, vėliavėlių ir kitų daiktų.

Pastatomi reklaminiai stendai privalo būti nutolę mažiausiai:

- per 1 m nuo šoninių aikštės linijų;

- tokiu pat atstumu nuo vartų linijos kaip vartų tinklų gylis;
- per 1 m nuo vartų tinklų.

1.13. Logotipai ir emblemos

Aikštėje vykstant žaidimui, ant vartų, jų tinklų ir jų vidiniame plote, taip pat ant vėliavėlių kotų draudžiama naudoti FIFA, konfederacijų, nacionalinių futbolo asociacijų, varžybų, klubų ar kitų organizacijų realius ar virtualius logotipus ir emblemas. Šios emblemos ar logotipai gali būti tik ant pačios kempinio vėliavėlės.

1.14. Video peržiūros teisėjai (VAR)

Rungtynėse, kuriose yra naudojama VAR sistema, privalo būti video operacijų kambarys (VOR) ir bent viena teisėjui skirta erdvė peržiūrai (RRA).

Video operacijų kambarys (VOR)

VOR yra vieta, kurioje dirba video peržiūros teisėjas (VAR), VAR asistentas (AVAR) bei pakartojimų operatorius (RO); ji gali būti stadiono viduje, šalia stadiono arba tolimesnėje vietoje. Tik įgaliotiems asmenims leidžiama patekti į VOR, ar komunikuoti su VAR, AVAR ir RO rungtynių metu.

Žaidėjams, atsarginiams žaidėjams, jau pakeistiems žaidėjams ar kitiems oficialiems komandų asmenims, kurie įžengia į VOR, skiriama raudona kortelė.

Teisėjo peržiūros erdvė (RRA)

Rungtynėse, kuriose yra naudojama VAR sistema, privalo būti bent viena RRA, kurioje teisėjas atlieka vaizdo peržiūrą (OFR). RRA privalo būti:

- matomoje vietoje už aikštės ribų;
- aiškiai paženklinta.

Žaidėjams, atsarginiams žaidėjams, jau pakeistiems žaidėjams ar kitiems oficialiems komandų asmenims įžengusiems į RRA skiriama geltona kortelė.

2 taisyklė

Kamuolys

2.1. Kokybės ir matmenys

Kamuolys turi būti:

- sferinis;
- pagamintas iš tinkamos medžiagos;
- kamuolio apskritimo ilgis turi atitikti 68–70 cm ribas;
- kamuolio svoris prieš rungtynių pradžią turi atitikti 410–450 g ribas;
- slėgis kamuolio viduje turi būti 0,6–1,1 atmosferos jūros lygyje.

Visose oficialiose varžybose, kurias organizuoja FIFA arba konfederacijos, visi naudojami kamuoliai turi atitikti FIFA kokybės programos reikalavimus ir būti pažymėti vienu iš programos ženklų.

Kiekvienas ženklas nurodo, kad kamuolys yra oficialiai patikrintas ir atitinka specialius būtent tam ženkliui taikomus techninius reikalavimus. Šis ženklas taip pat reiškia, kad kamuolys atitinka ir kitus, 2-ojoje taisyklėje pateiktus reikalavimus, kurie yra patvirtinti IFAB.

Nacionalinių asociacijų varžybose taip pat gali būti reikalaujama naudoti kamuolį, pažymėtą kuriuo nors iš šių ženklų.

Visose oficialiose FIFA, konfederacijų ar asociacijų rengiamose varžybose bet kokia reklama ant kamuolio yra draudžiama, išskyrus varžybų (turnyro) emblemą, varžybų organizatoriaus logotipą ir patvirtintą gamintojo prekės ženklą. Varžybų nuostatai gali apriboti tokių žymėjimų dydį ir skaičių.

2.2. Netinkamo kamuolio pakeitimas

Jeigu kamuolys tampa netinkamas naudoti, tai:

- rungtynės yra stabdomos;
- pakeitus netinkamą kamuolį, rungtynės atnaujinamos ginčo kamuoliu toje vietoje, kur kamuolys tapo netinkamas naudoti.

Jei kamuolys tapo netinkamas naudoti prieš pradinį smūgį, prieš smūgį nuo vartų, prieš kartinį ar baudos smūgį, prieš baudinį ar prieš įmetant kamuolį iš užribio, tai žaidimas atnaujinamas atitinkamai vienu iš paminėtų būdų.

Jei kamuolys tapo netinkamas naudoti baudinio ar baudinių serijos metu po to, kai buvo spirtas ir pajudėjo pirmyn, bet prieš paliesdamas kurį nors žaidėją, skersinį ar virpstus, tai baudinys turi būti kartojamas.

Rungtynių metu kamuolys negali būti pakeistas be teisėjo leidimo.

2.3. Papildomi kamuoliai

Papildomi kamuoliai, atitinkantys 2-ojoje taisyklėje nurodytus reikalavimus, gali būti išdėstyti aplink aikštę ir naudojami be papildomos teisėjo kontrolės ir leidimo.

3 taisyklė

Žaidėjai

3.1. Žaidėjų skaičius

Rungtynėse dalyvauja dvi komandos, kurių kiekvieną sudaro ne daugiau kaip vienuolika žaidėjų, įskaitant vartininką. Rungtynės negali būti pradėtos ar tęsiamos, jei vienoje iš komandų yra mažiau kaip septyni žaidėjai.

Jeigu komandoje lieka mažiau kaip septyni žaidėjai dėl to, kad vienas ar daugiau žaidėjų sąmoningai paliko aikštę, tai teisėjas neprivalo tuojau pat stabdyti rungtynių ir gali taikyti pranašumą, tačiau negali leisti atnaujinti rungtynių po to, kai kamuolys atsidurs ne žaidime, jei komanda tuo metu neturės minimalaus reikalaujamo žaidėjų skaičiaus.

Jeigu varžybų nuostatai nurodo, kad visi žaidėjai ir visi atsarginiai žaidėjai privalo būti įvardinti prieš rungtynių pradžią, o kuri nors komanda rungtynes pradeda su mažiau kaip 11 žaidėjų, tokiu atveju tik rungtynių protokole įvardinti žaidėjai ir atsarginiai žaidėjai gali papildyti komandą, kai atvyksta.

3.2. Keitimų skaičius

Oficialios varžybos

FIFA, konfederacijos arba nacionalinės futbolo asociacijos nustato, kiek keitimų, bet ne daugiau kaip penkis, galima naudoti oficialiose varžybose vykstančiose rungtynėse. Aukščiausio lygio vyrų ir moterų varžybose, kuriose dalyvauja pagrindinės klubų komandos arba tarptautinėse nacionalinių „A“ komandų rungtynėse, kai nuostatai leidžia naudoti penkis keitimus, kiekviena komanda:

- turi ne daugiau kaip 3 keitimų galimybes.
- gali atlikti papildomus keitimus rungtynių pertraukos metu

*Kai abi komandos atlieka keitimą tuo pačiu metu, tai yra laikoma panaudota keitimų galimybe abiejoms komandoms. Keli keitimai atlikti vieno žaidimo stabdymo metu yra laikomi viena panaudota keitimų galimybe.

Pratęsimas

- Jeigu komanda iki pratęsimo nėra išnaudojusi visų leidžiamų keitimų ir/arba keitimų galimybių, visi nepanaudoti keitimai ir keitimų galimybės gali būti panaudoti pratęsimo metu;
- Kai varžybų nuostatai leidžia atlikti vieną papildomą keitimą pratęsimo metu, abiejoms komandoms yra suteikiama papildomas keitimų galimybė;
- Keitimai taip pat yra leidžiami pertraukos prieš pratęsimo pradžią metu bei pertraukos tarp pratęsimo kėlinių metu, šiems keitimams nėra panaudojama keitimų galimybė.

Varžybų nuostatuose turi būti nustatyta:

- leidžiamas įvardinti atsarginių žaidėjų skaičius – ne mažiau kaip trys ir ne daugiau kaip penkiolika;
- ar pratęsimo metu leidžiama atlikti vieną papildomą keitimą (nepaisant to, ar komandos jau yra panaudojusios visus leidžiamus keitimus).

Kitos rungtynės

Tarptautinėse nacionalinių „A“ komandų rungtynėse leidžiama įvardinti ne daugiau kaip penkiolika atsarginių žaidėjų ir atlikti daugiausia šešis keitimus.

Visose kitose rungtynėse gali būti leidžiamas didesnis keitimų skaičius, jei:

- komandos tarpusavyje susitars dėl maksimalaus keitimų skaičiaus;
- rungtynių teisėjas apie tai bus informuotas iki rungtynių pradžios.

Jeigu teisėjas nėra informuojamas apie keitimų skaičių arba komandoms nepavyksta susitarti dėl keitimų skaičiaus iki rungtynių pradžios, tai rungtynėse leidžiama atlikti ne daugiau kaip šešis keitimus.

Grįžtamasis keitimas

Grįžtamasis žaidėjų keitimas (kai pakeistasis žaidėjas po kurio laiko vėl gali keisti kitą žaidėją) gali būti naudojamas tik jaunimo, veteranų, neįgaliųjų ir mėgėjų varžybose ir šis sprendimas priklauso nacionalinių asociacijų, konfederacijų arba FIFA dispozicijai.

Papildomi keitimai smegenų sukrėtimo atveju

Varžybose gali būti naudojami papildomi negrįžtami keitimai smegenų sukrėtimo atveju, remiantis protokolu, pateiktame priede „Pastabos ir pakeitimai“.

3.3. Keitimų tvarka

Visos atsarginių žaidėjų pavardės teisėjui turi būti pateiktos iki rungtynių pradžios. Jokie atsarginiai žaidėjai, kurių pavardės nebuvo praneštos teisėjui, tose rungtynėse dalyvauti negali.

Norint pakeisti žaidėją atsarginiu žaidėju, būtina laikytis šių sąlygų:

- prieš atliekant keitimą apie tai būtina informuoti teisėją;
- keičiamas žaidėjas:
  - palieka aikštę tik gavęs teisėjo leidimą, nebent tuo momentu jis jau yra už aikštės ribų;
  - privalo palikti aikštę pro artimiausią šoninės linijos tašką, nebent teisėjas signalizuoja palikti aikštę ties vidurio linija ar kitu tašku (pavyzdžiui, dėl saugumo ar traumos atveju).
  - privalo iš karto eiti link techninės zonos ar persirengimo kambario ir daugiau nedalyvauti rungtynėse, išskyrus tuos atvejus, kai varžybose leidžiamas grįžtamasis keitimas;
- jeigu keičiamas žaidėjas atsisako išeiti iš aikštės, žaidimas tęsiamas.

Atsarginis žaidėjas į aikštę gali įeiti:

- tik ne žaidimo metu;
- tik ties vidurio linija;
- tik kai jo keičiamas žaidėjas paliko aikštę;
- tik gavęs teisėjo signalą.

Keitimas yra baigtas, kai atsarginis žaidėjas įžengia į aikštę. Nuo šio momento atsarginis žaidėjas tampa žaidėju, o žaidėjas, kurį jis pakeitė, – pakeistuoju žaidėju. Atsarginis žaidėjas po keitimo gali atlikti bet kurį veiksmažaidimui atnaujinti.

The substitution is completed when a substitute enters the field of play; from that moment, the replaced player becomes a substituted player and the substitute becomes a player and can take any restart.

Teisėjas turi teisę priimti sprendimus, kurie gali būti taikomi visiems pakeistiesiems ar atsarginiams žaidėjams nepriklausomai nuo to, ar šie dalyvavo žaidime.

3.4. Vartininko keitimas

Bet kuris žaidėjas gali pasikeisti vietomis su vartininku, jei:

- prieš pasikeičiant vietomis, apie tai informuojamas teisėjas;

- pasikeitimas atliekamas sustabdžius žaidimą.

3.5. Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu įvardintas atsarginis žaidėjas pradeda rungtynes vietoj į pagrindinę sudėtį įrašyto žaidėjo, o teisėjas apie tai nebuvo informuotas, tai:

- teisėjas leidžia įvardintam atsarginiam žaidėjui tęsti rungtynes;
- šiam žaidėjui netaikomos jokios drausminės nuobaudos;
- įvardintas pagrindinės sudėties žaidėjas tampa atsarginiu žaidėju;
- keitimų skaičius išlieka nepakitęs;
- teisėjas parašo raportą atitinkamai institucijai.

Jeigu keitimas atliekamas rungtynių pertraukos metu arba prieš pratęsimą, tai keitimo procedūra turi būti baigta prieš atnaujinant rungtynes. Jeigu teisėjas apie keitimą nėra informuotas, atsarginis žaidėjas gali tęsti rungtynes, šiam žaidėjui nėra taikomos jokios drausminės nuobaudos ir teisėjas parašo raportą atitinkamai institucijai.

Jeigu žaidėjas pasikeičia vietomis su vartininku be teisėjo leidimo, tai teisėjas:

- leidžia tęsti žaidimą;
- vos tik kamuolys atsiduria ne žaidime, parodo abiem žaidėjams po geltoną kortelę, išskyrus atvejus, kai keitimas buvo atliktas pertraukos metu arba prieš pratęsimą ar baudinių serijos pradžią.

Bet kaip kitaip pažeidus šią taisyklę:

- žaidėjui(-ams) parodoma geltona kortelė;
- rungtynės atnaujinamos laisvu baudos smūgiu iš tos vietos, kur buvo kamuolys sustabdant žaidimą.

3.6. Žaidėjų ir atsarginių žaidėjų pašalinimas

Jeigu žaidėjas pašalinamas:

- prieš pateikiant komandos sąrašą (rungtynių protokolą), tai toks žaidėjas nebegali būti įvardintas sąraše;

- jau pateikus komandos žaidėjų sąrašą, bet iki rungtynių pradžios, tai toks žaidėjas gali būti pakeistas vienu iš komandos sąraše įvardintų atsarginių žaidėjų. Tokiu atveju šis atsarginis žaidėjas negali būti pakeistas kitu žaidėju. Keitimų, kuriuos gali atlikti komanda, skaičius nesumažėja;
- po pradinio smūgio, tai jis negali būti pakeistas jokių kitu žaidėju.

Komandos sąraše įvardintas atsarginis žaidėjas, kuris buvo pašalintas prieš pradinį smūgį arba po jo, negali būti pakeistas jokių kitu žaidėju.

3.7. Papildomi asmenys žaidimo aikštėje

Treneris ir kiti oficialūs asmenys, įtraukti į komandos sąrašą (išskyrus žaidėjus ir atsarginius žaidėjus), laikomi oficialiais komandos asmenimis. Bet kuris asmuo, neįtrauktas į komandos sąrašą kaip žaidėjas, atsarginis žaidėjas arba oficialus komandos asmuo, laikomas pašaliniu asmeniu.

Jeigu oficialus komandos asmuo, atsarginis žaidėjas, pakeistasis žaidėjas, pašalintas žaidėjas ar pašalinis asmuo įžengia į žaidimo aikštę, teisėjas turi:

- sustabdyti žaidimą, tačiau tik tuo atveju, jeigu tas asmuo įsikiša į žaidimą;
- pašalinti asmenį, kai žaidimas bus sustabdytas;
- imtis atitinkamų drausminių veiksmų.

Jei žaidimas sustabdomas dėl to, kad į jį įsikišo:

- oficialus komandos asmuo, atsarginis žaidėjas, pakeistasis žaidėjas ar pašalintas žaidėjas, tai žaidimas atnaujinamas baudos smūgiu arba baudiniu;
- pašalinis asmuo, tai žaidimas atnaujinamas ginčo kamuoliu.

Jeigu kamuolys lekia į vartus ir pašalinio asmens įsikišimas į žaidimą nesutrukdo besiginančios komandos žaidėjui sužaisti kamuoliu, tai įvartis įskaitomas (net jei kamuolys buvo paliestas), išskyrus tuos atvejus, kai kamuolys patenka į varžovo vartus.

3.8. Žaidėjas už aikštės ribų

Jei žaidėjas, gavęs teisėjo leidimą išeiti iš aikštės, grįžta į aikštę be teisėjo leidimo, tai teisėjas turi:

- sustabdyti žaidimą (tačiau nebūtinai iškart, jeigu žaidėjas neįsikiša į žaidimą arba jeigu gali būti taikomas pranašumas);
- parodyti geltoną kortelę žaidėjui už įėjimą į aikštę be teisėjo leidimo;

- nurodyti žaidėjui palikti aikštę.

Jei žaidimas buvo sustabdytas, jis turi būti atnaujinamas:

- laisvu baudos smūgiu iš tos vietos, kurioje buvo kamuolys sustabdant žaidimą, arba
- tokia tvarka, kaip numato 12-oji taisyklė, jei žaidėjas ją pažeidžia.

Jeigu žaidėjas peržengia kurią nors iš aikštės ribas žyminčių linijų atlikdamas žaidybinį veiksmą, toks veiksmas pražanga nelaikomas.

3.9. Įvartis pelnomas, aikštėje esant papildomam asmeniui

Jeigu įmušus įvartį, bet dar neatnaujinus žaidimo teisėjas supranta, kad įvarčio metu aikštėje buvo papildomas asmuo:

- teisėjas neturi įskaityti įvarčio, jeigu papildomas asmuo buvo:
- įvartį pelniusios komandos žaidėjas, atsarginis žaidėjas, pakeistasis žaidėjas, pašalintas žaidėjas ar oficialus tos komandos asmuo;
- pašalinis asmuo, kuris įsikišo į žaidimą ir jam sutrukdė, nebent įvartis buvo pelnytas esant aplinkybėms, nurodytoms ankstesniame taisyklių skyrelyje „Papildomi asmenys žaidimo aikštėje“.

Žaidimas atnaujinamas smūgiu nuo vartų, kampiniu arba ginčo kamuoliu.

- teisėjas turi įskaityti įvartį, jeigu papildomas asmuo buvo:
- įvartį praleidusios komandos žaidėjas, atsarginis žaidėjas, pakeistasis žaidėjas, pašalintas žaidėjas ar oficialus tos komandos asmuo;
- pašalinis asmuo, kuris neįsikišo į žaidimą ir jam nesutrukdė.

Visais atvejais teisėjas turi pareikalauti, kad papildomas asmuo paliktų žaidimo aikštę.

Jeigu po įvarčio žaidimas buvo atnaujintas ir teisėjas tik tada suprato, kad įvarčio metu aikštėje buvo papildomas asmuo, tai įvartis jau nebegali būti atšauktas. Jei papildomas asmuo vis dar yra žaidimo aikštėje, tai teisėjas turi:

- sustabdyti žaidimą;
- pašalinti iš aikštės papildomą asmenį;
- atnaujinti žaidimą ginčo kamuoliu arba laisvu baudos smūgiu.

Teisėjas turi parašyti raportą atitinkamai institucijai.

3.10. Komandos kapitonas

Komandos kapitonas neturi jokio specialaus statuso ar privilegijų, tačiau tam tikru mastu atsako už savo komandos elgesį.

4 taisyklė

Žaidėjų apranga

4.1. Saugumas

Žaidėjas rungtynių metu negali naudoti ekipuotės ar dėvėti daiktų, kurie galėtų kelti pavojų.

Visų rūšių papuošalai (kaklo grandinė, žiedai, apyrankės, auskarai, odinės ar guminės juostos ir pan.) yra draudžiami ir privalo būti nusegti ar numauti.

Naudoti kokią nors juostą papuošalams pridengti yra draudžiama.

Žaidėjai turi būti patikrinami prieš rungtynių pradžią, o atsarginiai žaidėjai – prieš jiems įžengiant į aikštę. Jei paaiškėja, kad rungtynių metu žaidėjas dėvi neleistiną arba pavojingą ekipuotę ar papuošalus, tai teisėjas turi:

- nurodyti žaidėjui pašalinti draudžiamą daiktą;
- jeigu nejmanoma daikto pašalinti tuojau pat arba žaidėjas nepaklūsta šiam reikalavimui, tai artimiausiu metu sustabdžius žaidimą teisėjas turi nurodyti žaidėjui išeiti iš aikštės.

Žaidėjui, atsisakiusiam įvykdyti teisėjo reikalavimą pašalinti draudžiamą daiktą arba pastebėtam vėl jį dėvint, turi būti parodyta geltona kortelė.

4.2. Privaloma apranga

Privalomą žaidėjo aprangą sudaro šios dalys:

- marškinėliai su rankovėmis;
- šortai;
- kojinės – jei jos apvyniojamos juosta ar bet kokia kita medžiaga arba ant jų mūvima papildoma kojinė, tai šių spalva turi sutapti su apvyniotos arba dengiamos kojinės dalies spalva;

- apsaugos – jos turi būti pagamintos iš tinkamos medžiagos ir būti tinkamo dydžio tam, kad deramai apsaugotų, ir būtų visiškai uždengtos kojinėmis. Žaidėjai yra atsakingi už jų apsaugų dydį ir tinkamumą naudoti;
- apavas.

Komandos kapitonas turi dėvėti varžybų organizatorių suteiktą ar leistą naudoti raištį, taip pat gali dėvėti vienos spalvos raištį su vienos spalvos užrašu „kapitonas“ ar raide „C“.

Jeigu žaidėjas pameta savo apavą arba apsaugą netyčia, jis turi apsiauti ar užsidėti pamestą daiktą kuo greičiau ir ne vėliau, negu kamuolys atsidurs ne žaidime. Jeigu iki to momento (kol kamuolys atsidurs ne žaidime) šis žaidėjas sužaidžia kamuoliu ar įmuša įvartį, tai įvartis yra įskaitomas.

4.3. Spalvos

- Abiejų komandų aprangų spalvos turi skirtis viena nuo kitos, taip pat nuo teisėjų aprangų spalvų;
- Vartininkų aprangų spalvos turi skirtis nuo kitų žaidėjų aprangų spalvų, taip pat ir nuo teisėjų aprangų spalvų;
- Jei abiejų komandų vartininkų marškinėliai yra vienodų spalvų ir nė vienas neturi kitų marškinėlių, tai teisėjas leidžia pradėti žaidimą.

Jei žaidėjas po marškinėliais vilki kitus marškinėlius, šių spalva turi būti tokia pati, kaip pagrindinė marškinėlių rankovių spalva arba visiškai atitinkanti visas rankovių spalvas ir raštus. Jei žaidėjas po šortais mūvi apatines kelnes arba tampres, jų spalva turi būti tokia pati, kaip pagrindinė šortų spalva arba apatinės šortų dalies spalva. Tos pačios komandos žaidėjų dėvimų apatinių marškinėlių ar tamprių spalva turi būti vienoda.

4.4. Kita apranga

Saugus ir nepavojingas papildomas aprangos inventorių, – pavyzdžiui, šalmas, apsauginė veido kaukė, kelių ir alkūnių apsaugos ar kitos priemonės, – pagamintas iš minkštos bei lengvos medžiagos ir paminkštintas, yra leidžiamas. Taip pat galima nešioti specialius sportui skirtus akinius ar vartininko kepurėlę. Vartininkai gali mūvėti ilgas sportines kelnes.

Galvos apdangalai

Jei dėvimi galvos apdangalai, jie turi atitikti šiuos reikalavimus:

- turi būti juodos arba tokios pat spalvos, kaip pagrindinė marškinėlių spalva (su sąlyga, kad tos pačios komandos žaidėjai dėvi vienodos spalvos marškinėlius);

- turi atitikti profesionalios žaidėjų ekipuotės reikalavimus;
- negali būti marškinėlių dalis;
- negali kelti pavojaus nei pačiam žaidėjui, nei kitiems žaidėjams (pavyzdžiui, užtrauktukas ar sagtis kaklo srityje);
- negali turėti jokių atsikišusių detalių

Elektroninė komunikacija

Tarp žaidėjų (įskaitant ir atsarginius, pakeistuosius ar pašalintus žaidėjus), taip pat tarp žaidėjų ir techninio komandos personalo draudžiama naudoti bet kokią elektroninę komunikavimo įrangą ar priemones, išskyrus atvejus, kai yra leidžiama elektroninės žaidėjų veiklos stebėjimo sistema (EPTS). Elektroninės komunikacijos įrangos naudojimas tarp komandų oficialių asmenų yra leistinas tiesiogiai su žaidėjų gerove ar apsauga susijusiais atvejais arba dėl taktinių priežasčių, bet įranga privalo būti kompaktiška ir kilnojama (pavyzdžiui, mikrofonai, ausinės, mobilieji telefonai, išmanieji laikrodžiai, nešiojami kompiuteriai). Komandos oficialus asmuo, kuris naudojami neleistina įranga arba elgiasi netinkamai dėl to, kad naudojami elektronine komunikacijos įranga, bus pašalintas iš rungtynių.

Elektroninė žaidėjų veiklos stebėjimo sistema (EPTS)

Kai žaidėjai dėvi technologijas (WT), kaip elektroninės žaidėjų veiklos stebėjimo sistemos (EPTS) dalį, FIFA, konfederacijų ar nacionalinių futbolo asociacijų organizuojamose varžybose, tai varžybų organizatoriai turi užtikrinti, kad naudojamos technologijos yra saugios ir atitinka FIFA kokybės programos reikalavimus.

Kai EPTS yra suteikiama rungtynių ar varžybų organizatoriaus, organizatorius yra atsakingas už tai, kad duomenys siunčiami iš EPTS į techninę zoną rungtynių metu būtų patikimi ir tikslūs.

FIFA kokybės programa padeda varžybų organizatoriams užtikrinti EPTS patikimumą ir tikslumą.

4.5. Šūkių, pareiškimų, nuotraukos ir reklamos

Žaidėjų ekipuotė negali turėti jokių politinių, religinių ar asmeninių lozungų, šūkių ar vaizdų. Ant papildomos aprangos (tamprių, apatinių marškinėlių, galvos apdangalų ir kt.) žaidėjai taip pat negali atidengti jokių minėtų dalykų ir jokios reklamos, išskyrus įprastą gamintojo prekės ženklo logotipą. Pažeidus šiuos reikalavimus žaidėjas ir / arba komanda bus baudžiami varžybų organizatorių, nacionalinių asociacijų arba FIFA.

Principai

- 4-oji taisyklė yra taikoma visai dėvimai žaidėjų, atsarginių žaidėjų, pakeistųjų žaidėjų ekipuotei (įskaitant drabužius), jos principai taip pat taikomi visiems komandų oficialiems asmenims techninėje zonoje.
- Įprastai leidžiami:

- žaidėjo numeris, vardas, komandos logotipas, šūkių, propaguojantys futbolą, pagarbą, integralumą, taip pat ir reklamos, leidžiamos varžybų nuostatų, nacionalinių futbolo asociacijų, konfederacijų ar FIFA reglamentų;
- rungtynių faktai: komandos, data, varžybos, vieta.
- Leidžiami šūkių, pareiškimai ar vaizdai turėtų būti tik ant marškinėlių priekio arba rankos raiščio.
- Kai kuriais atvejais šūkis, pareiškimas ar vaizdas gali būti tik ant kapitono raiščio.

Taisyklių interpretavimas

Sprendžiant, ar šūkis, pareiškimas arba vaizdas yra leidžiamas, reikia atsižvelgti į 12-ąją taisyklę, pagal kurią teisėjas turi nubausti žaidėją:

- naudojantį įžeidžiančius ar diskriminuojančius žodžius ir/arba veiksmus;
- besielgiantį provokuojančiai, pašiepiančiai ar kurstančiai.

Bet koks šūkis, pareiškimas ar vaizdas, atitinkantis bet kurią iš šių kategorijų yra neleidžiamas.

Su šiomis temomis susiję politiniai šūkių, pareiškimai ar vaizdai yra neleidžiami:

- bet koku asmeniu, gyvu ar mirusiu, išskyrus atvejus, kai asmens vardas yra naudojamas varžybų pavadinime;
- bet kokia vietine/regionine/nacionaline ar tarptautine partija/organizacija/grupe ir pan.;
- bet kokia vietine/regionine/nacionaline valdžia ar jos dalimi;
- bet kokia diskriminuojančia organizacija;
- bet kokia organizacija, kurios tikslai/veiksmai tikėtinais įžeistų ženklų kieki žmonių;
- bet kokį konkretų politinį įvykį.

Minint svarbų nacionalinį ar tarptautinį įvykį, į varžybų varžovų komandos, įskaitant sirgalius ir visuomenės nuomonę reikia atsižvelgti.

Varžybų nuostatai gali turėti papildomų draudimų susijusių su leidžiamų šūkių, pareiškimų ar vaizdų dydžiu, kiekiu ir pozicija. Rekomenduojama visus ginčus, susijusius su šūkių, pareiškimais ar vaizdais išspręsti prieš rungtynių ar varžybų pradžią.

4.6. Pažeidimai ir nuobaudos

Bet kuriuo atveju pažeidus šią taisyklę, žaidimo stabdyti nebūtina ir žaidėjas:

- turi gauti iš teisėjo nurodymą palikti aikštę, kad susitvarkytų aprangą;
- aikštę palieka tik sustabdžius žaidimą, tačiau, jeigu apranga jau sutvarkyta, aikštės palikti nebūtina.

Žaidėjas, kuris palieka aikštę, kad susitvarkytų ar pasikeistų aprangą:

- prieš gaudamas leidimą sugrįžti į aikštę, turi būti patikrintas oficialaus rungtynių asmens;
- negali sugrįžti į aikštę be teisėjo leidimo (leidimas gali būti duodamas ir žaidimui vykstant).

Žaidėjui, sugrįžusiam į aikštę be teisėjo leidimo, turi būti parodyta geltona kortelė, o jeigu dėl to reikėjo stabdyti žaidimą, tai žaidimas atnaujinamas laisvu baudos smūgiu iš tos vietos, kurioje buvo kamuolys prieš sustabdant žaidimą.

5 taisyklė

Teisėjas

5.1. Teisė

Kiekvienoms futbolo rungtynėms vadovauja teisėjas, kuris rungtynių metu turi visus įgaliojimus įgyvendinti futbolo taisyklių nuostatas.

5.2. Teisėjo sprendimai

Teisėjo sprendimai turi būti geriausi pagal jo gebėjimus, priimti atsižvelgiant į futbolo taisykles bei žaidimo dvasią ir paremti teisėjo nuomone bei jo įgaliojimais imtis atitinkamų veiksmų pagal futbolo taisykles.

Teisėjo sprendimai, susiję su visais rungtynių įvykiais, įskaitant sprendimus, įskaityti įvartį ar ne, bei užfiksuoti galutinį rungtynių rezultatą, yra galutiniai ir turi būti gerbiami.

Jeigu teisėjas supranta, kad priėmė klaidingą sprendimą (pavyzdžiui, pasikonsultavęs su kitais teisėjais), tai jis gali jį pakeisti, jei žaidimas nebuvo atnaujintas arba jei teisėjas dar nebuvo paskelbęs pirmojo ar antrojo kėlinio pabaigos (įskaitant ir pratęsimo kėlinius) ir palikęs futbolo aikštės arba nebuvo nutraukęs rungtynių. Jeigu kėlinio pabaigoje teisėjas palieka aikštę pakviestas į vaizdo peržiūros erdvę (RRA) arba siekdamas nurodyti žaidėjams grįžti į aikštę, sprendimai priimti prieš kėlinio pabaigą gali būti pakeisti.

Išskyrus 12.3 taisyklių punkte minimus atvejus ir VAR protokolą, drausminės nuobaudos gali būti taikomos po rungtynių atnaujinimo tik kitam oficialiam asmeniui užfiksavus prasižengimą ir bandžius apie jį pranešti teisėjui prieš rungtynių atnaujinimą. Šiuo atveju su drausmine nuobauda susijęs rungtynių atnaujinimo būdas nėra naudojamas.

Jei teisėjas laikinai negali atlikti savo pareigų, žaidimas yra tęsiamas ir jo kontrolė atitenka teisėjo asistentui iki tol, kol kamuolys paliks aikštės ribas

5.3. Teisės ir pareigos

Teisėjas:

- užtikrina, kad būtų laikomasi žaidimo taisyklių;
- kontroliuoja rungtynes kartu su kitais teisėjais (teisėjo asistentais, rezerviniu teisėju, papildomais teisėjo asistentais);
- stebi rungtynių laiką, veda rungtynių užrašus ir atitinkamoms institucijoms pateikia rungtynių protokolą su informacija apie visas drausmines nuobaudas ir kitus incidentus, įvykusius prieš rungtynes, per jas ar po jų;
- sprendžia ir nurodo, kada žaidimas turi būti sustabdytas ir kada atnaujintas.

Pranašumas

- Įvykus pažeidimui arba pražangai teisėjas gali leisti tęsti žaidimą, jeigu komanda, prieš kurią buvo prasižengta, turi naudos ir įgauna pranašumą dėl to, kad žaidimas nebuvo sustabdytas. Tačiau jeigu per kelias sekundes numatomas pranašumas neatsirado, tai baudžiamas pirminis pažeidimas arba pražanga.

Drausminės sankcijos

- Jeigu vienu metu padaroma daugiau kaip viena pražanga, tai teisėjas baudžia žaidėją už rimtesnę pražangą atsižvelgdamas į drausminės sankcijos pobūdį, žaidimo atnaujinimo būdą, fizinį pažeidimo smarkumą ir taktinį poveikį;
- Teisėjas imasi drausminių sankcijų žaidėjams, įvykdžiusiems pražangas, už kurias baudžiama geltona arba raudona kortele;
- Teisėjo įgaliojimai imtis drausminių sankcijų prasideda nuo to momento, kai jis įžengia į aikštę atlikti jos patikros prieš rungtynes, ir tęsiasi iki to momento, kai jis palieka aikštę pasibaigus rungtynėms (įskaitant ir baudinių seriją). Jeigu žaidėjas, prieš įžengdamas į aikštę pradėti rungtynių, įvykdo prasižengimą, už kurį turi būti pašalintas, tai teisėjas turi teisę neleisti šiam žaidėjui dalyvauti rungtynėse (3.6 taisyklių punktas). Teisėjas taip pat turi pranešti apie bet kokį kitą pažeidimą;
- Teisėjas turi teisę parodyti geltoną arba raudoną kortelę, taip pat, jeigu tai yra numatyta varžybų nuostatuose, laikinai pašalinti žaidėją iš aikštės. Ši teisė galioja nuo to momento, kai teisėjas įžengia į aikštę pradėti rungtynių, iki to momento, kai palieka aikštę pasibaigus rungtynėms. Į šį laikotarpį taip pat įeina rungtynių pertrauka, pratęsimo kėliniai ir baudinių serija;
- Teisėjas imasi veiksmų prieš oficialius komandos asmenis, kurie nesugeba elgtis atsakingai ir korektiškai, ir gali pašalinti juos iš aikštės arba jos prieigų;
- Gali pasikliauti kitų oficialių rungtynių asmenų nuomone, jeigu pats nematė įvykusio incidento.

Traumas

- Jeigu žaidėjas sužeistas nesunkiai, žaidimas tęsiamas tol, kol kamuolys atsidurs ne žaidime;
- Jeigu žaidėjas sužeistas sunkiai, žaidimas stabdomas ir negali būti atnaujintas, kol sunkiai traumuotas žaidėjas bus išneštas iš aikštės. Traumuotas žaidėjas negali būti gydomas aikštėje, o sugrįžti į aikštę jis gali tik atnaujinus žaidimą. Jeigu kamuolys yra žaidime, sugrįžti į aikštę galima tik per šoninę liniją, o jeigu kamuolys ne žaidime – per bet kurią aikštės liniją. Reikalavimas traumuotam žaidėjui palikti aikštę turi šias išimtis:
  - traumuotas yra vartininkas;
  - vartininkas ir žaidėjas susiduria kaktomuša ir jiems reikalinga skubi pagalba;
  - susiduria tos pačios komandos žaidėjai ir jiems reikalinga skubi pagalba;
  - įvyksta labai sunki trauma;
  - jeigu už pražangą parodoma geltona arba raudona kortelė, o traumuoto žaidėjo gydymas ar pagalba jam truks neilgai;
  - jeigu yra paskirtas baudinys ir traumuotas žaidėjas yra pasirinktas jį atlikti.
- Bet kuris kraujuojantis žaidėjas turi išeiti iš aikštės. Jis gali grįžti į aikštę tik gavęs teisėjo leidimą, kai pastarasis įsitikina, jog kraujavimas liovėsi. Žaidėjui draudžiama vilkėti sukruvintą aprangą;
- Jeigu teisėjas leidžia įeiti į aikštę gydytojams ir / arba neštuvų nešėjams, tai žaidėjas privalo būti išneštas neštuvais arba išeiti pats. Jei žaidėjas nepaklūsta, jam parodoma geltona kortelė už nesportišką elgesį;
- Jei teisėjas nusprendė parodyti geltoną arba raudoną kortelę trauma patyrusiam žaidėjui, kuriam reikia palikti aikštę dėl gydymo, tai turi būti padaryta prieš žaidėjui išeinant iš aikštės;
- Jeigu žaidimas nebuvo sustabdytas dėl kitų priežasčių arba jeigu žaidėjo patirta trauma nėra futbolo taisyklių pažeidimo pasekmė, tai teisėjas atnaujina rungtynes ginčo kamuoliu.

Pašaliniai trikdžiai

- Teisėjas sustabdo, laikinai nutraukia arba visiškai nutraukia rungtynes dėl bet kokių futbolo taisyklių pažeidimų ar dėl pašalinių trikdžių, jeigu:
  - aikštė apšviesta nepakankamai;
  - žiūrovas meta kokį nors daiktą ir pataiko teisėjui, žaidėjui ar oficialiam komandos asmeniui – tokiu atveju teisėjas, atsižvelgdamas į incidento pobūdį, gali leisti tęsti rungtynes, laikinai jas sustabdyti arba visiškai nutraukti;
  - žiūrovui sušvilpus švilpuku buvo sutrikdyta žaidimo eiga – tokiu atveju žaidimas stabdomas ir atnaujinamas ginčo kamuoliu;
  - papildomas kamuolys, kitas objektas ar gyvūnas atsiduria aikštėje rungtynių metu – tokiu atveju teisėjas privalo:

– sustabdyti žaidimą (ir atnaujinti jį ginčo kamuoliu), bet tik tuo atveju, jeigu žaidimui tai trukdo. Jeigu kamuolys lekia į vartus ir pašalinio objekto įsikišimas nesutrukdo besiginančios komandos žaidėjui sužaisti kamuoliu, tai įvartis įskaitomas (net jei kamuolys buvo paliestas), išskyrus tuos atvejus, kai kamuolys patenka į varžovo vartus;

– leisti žaidimui vykti toliau, jeigu žaidimui tai netrukdo, tačiau pašalinti pašalinį objektą pasitaikius pirmai galimybei.

• Teisėjas neleidžia jokiame pašaliniame asmeniui įeiti į žaidimo aikštę.

5.4. Video peržiūros teisėjas (VAR)

Video peržiūros teisėjų (VAR) naudojimas yra leidžiamas tik, kai varžybų organizatorius išpildė visus įgyvendinimo pagalbos ir patvirtinimo programos (IAAP) reikalavimus ir gavo raštišką leidimą iš FIFA.

Aikštės teisėjui video peržiūros teisėjas (VAR) padėti gali tik „aiškios ir akivaizdžios klaidos“ atveju arba po „svarbaus praleisto incidento“ šiose situacijose:

- įskaitomas/neįskaitomas įvartis;
- skiriamas/neskiriamas baudinys;
- tiesioginė raudona kortelė;
- teisėjas suklysta dėl žaidėjo tapatybės, skirdamas geltoną arba raudoną kortelę prasižengusios komandos žaidėjui.

Video peržiūros teisėjo (VAR) pagalba bus susijusi su incidento vaizdo įrašo pakartojimu (-ų) naudojimu. Teisėjas priima galutinį sprendimą, šiam sprendimui įtaką gali daryti tik VAR suteikta informacija ir/arba teisėjo tiesiogiai įvykdyta vaizdo peržiūra.

Aikštės teisėjas (ir, kiek tai aktualu, aikštės teisėjo asistentai) privalo priimti sprendimus žaidimo metu (įskaitant ir sprendimą nebausti už potencialų prasižengimą); šie sprendimai yra nekeičiami, išskyrus „aiškios ir akivaizdžios klaidos“ atveju.

Peržiūros po rungtynių atnaujinimo

Jeigu po incidento rungtynės buvo sustabdytos ir atnaujintos, teisėjas gali atlikti peržiūrą ir po jos taikyti deramas drausmines sankcijas dėl neteisingam žaidėjui skirtos kortelės, arba dėl galimos raudonos kortelės už smurtinį elgesį, spjovimą, įkandimą ar itin įžeidžiančius veiksmus.

5.5. Teisėjo ekipuotė

Privaloma ekipuotė

Teisėjai privalo turėti šią ekipuotę:

- švilpuką (-us);
- laikrodį (-ius);
- geltoną ir raudoną korteles;
- užrašų knygelę (arba kitas priemones rungtynių užrašams).

Kita ekipuotė

Teisėjams gali būti leidžiama naudoti:

- įrangą, skirtą komunikuoti su kitais oficialiais rungtynių asmenimis (zumerį, garsines vėliavėles, ausines ir kt.);
- EPTS ar kitą fizinio aktyvumo stebėjimo įrangą.

Teisėjui ir kitiems oficialiems rungtynių asmenims draudžiama nešioti papuošalus ir bet kokią kitą elektroninę įrangą.

5.6. Teisėjo signalai

Žr. paveikslėliuose pavaizduotus teisėjo signalus.

5.7. Oficialių rungtynių asmenų atsakomybė

Teisėjas ar kitas oficialus rungtynių asmuo nėra atsakingas už:

- bet kokias žaidėjų, oficialių komandų asmenų ar žiūrovų traumas;
- bet kokio tipo turtinius nuostolius;

· bet kokius kitus nuostolius, patirtus bet kurio asmens, klubo, komandos, asociacijos ar organizacijos, kurie atsirado ar galėjo atsirasti dėl teisėjo sprendimo, priimto vadovaujantis žaidimo taisyklėmis ar įprastomis nuostatomis organizuojant, vykdant rungtynes ir joms vadovaujant.

Toks sprendimas gali būti:

- sprendimas leisti arba neleisti rungtynėms įvykti dėl aikštės, jos prieigų būklės ar oro sąlygų;
- sprendimas nutraukti rungtynes dėl bet kokios priežasties;
- sprendimas stabdyti rungtynes arba jų nestabdyti dėl žiūrovo įsikišimo arba bet kokių kitų problemų žiūrovų tribūnose;
- sprendimas stabdyti žaidimą arba jo nestabdyti tam, kad traumuotas žaidėjas galėtų būtų palydėtas ar išneštas iš aikštės, kur jam bus suteikta pagalba;
- sprendimas pareikalauti, kad sužeistas žaidėjas būtų palydėtas ar išneštas iš aikštės, kur jam bus suteikta pagalba;
- sprendimas leisti arba neleisti žaidėjui vilkėti tam tikrų drabužių ar kitos ekipuotės;
- sprendimas (jei tai leidžia teisėjo įgaliojimai) leisti arba neleisti bet kuriems asmenims (įskaitant oficialius komandų ar stadiono personalo asmenis, apsaugininkus, fotografus ar kitus žiniasklaidos atstovus) būti netoli aikštės;
- bet kuris kitas sprendimas, kurį teisėjas gali priimti vadovaudamasis žaidimo taisyklėmis arba vykdydamas FIFA, konfederacijos, nacionalinės asociacijos ar varžybų nuostatus ir reikalavimus, pagal kuriuos vykdomos rungtynės.

6 taisyklė

Kiti oficialūs rungtynių asmenys

Įvadas

Rungtynėms gali būti skiriami kiti oficialūs rungtynių asmenys – du teisėjo asistentai, rezervinis teisėjas, du papildomi teisėjo asistentai, rezervinis teisėjo asistentas, VAR teisėjas, bent vienas VAR teisėjo asistentas. Jie, vadovaudamiesi žaidimo taisyklėmis, padeda teisėjui kontroliuoti rungtynes, tačiau galutinį sprendimą visada priima teisėjas.

Teisėjas, teisėjo asistentai, rezervinis teisėjas, papildomi teisėjo asistentai ir rezervinis teisėjo asistentas yra aikštės oficialūs rungtynių asmenys.

VAR teisėjas ir VAR teisėjo asistentas(-ai) yra video oficialūs rungtynių asmenys ir vadovaudamiesi žaidimo taisyklėmis bei VAR protokolu padeda teisėjui.

Oficialūs rungtynių asmenys turi veikti pagal teisėjo nurodymus. Dėl netinkamo oficialių rungtynių asmenų elgesio ar nepagrįsto jų kišimosi į žaidimą teisėjas turi teisę atleisti juos nuo pareigų ir pateikti raportą atitinkamai institucijai.

Visi aikštės oficialūs rungtynių asmenys padeda teisėjui, kai bet kokį pažeidimą ar pražangą jie mato geriau negu aikštės teisėjas. Taip pat jie turi pateikti raportą, kai nematant teisėjui ar kitiems oficialiems rungtynių asmenims įvyksta rimtas prasižengimas ar kitoks incidentas. Jie turi patarti teisėjui ir kitiems oficialiems rungtynių asmenims pateikiant bet kokį raportą.

Aikštės oficialūs rungtynių asmenys padeda teisėjui patikrinti žaidimo aikštę, kamuolius bei žaidėjų ekipuotę; jie taip pat registruoja kitą rungtynių informaciją (įvarčių ir drausminių sankcijų laiką ir kt.).

Varžybų nuostatuose turi būti aiškiai nurodyta, kas pakeičia oficialius rungtynių asmenis, jeigu šie negali pradėti ar tęsti savo pareigų, taip pat turi būti apibrėžti kiti su tuo susiję pokyčiai. Visų pirma, turi būti visiškai aišku, kas pakeičia teisėją ir perima jo funkcijas jam negalint pradėti ar tęsti rungtynių – rezervinis teisėjas, vyresnio amžiaus (labiau patyręs ar aukštesnės kategorijos) teisėjo asistentas ar vyresnio amžiaus (labiau patyręs ar aukštesnės kategorijos) papildomas teisėjo asistentas.

6.1. Teisėjo asistentai

Jie turi signalizuoti:

- kai kamuolys visiškai paliko aikštės ribas ir kuri komanda turi teisę atlikti kampinį, smūgį nuo vartų ar įmesti kamuolį iš užribio;
- kai nuošalėje esantis žaidėjas gali būti nubaustas;
- kai prašoma atlikti žaidėjų keitimą;
- kai mušant baudinį vartininkas pajuda nuo vartų linijos prieš smūgliuojant kamuolį ir ar kamuolys kirto vartų liniją. Jeigu rungtynėms paskirti papildomi teisėjo asistentai, tai baudinio metu teisėjo asistentas užima poziciją ant šoninės linijos, ties baudinio žyma.

Teisėjo asistentai taip pat padeda stebėti žaidėjų keitimo procedūrą.

6.2. Rezervinis teisėjas

Rezervinio teisėjo funkcijos taip pat yra:

- prižiūrėti žaidėjų keitimo procedūrą;
- patikrinti žaidėjų ir atsarginių žaidėjų ekipuotę;
- prižiūrėti, kad į aikštę sugrįžtantis žaidėjas įeitų į ją tik gavęs teisėjo signalą (leidimą);
- tikrinti atsarginius kamuolius;
- kiekvieno kėlinio pabaigoje (įskaitant ir pratęsimo kėlinius) parodyti minimalią pridėto papildomo laiko trukmę;
- informuoti teisėją apie nekorektišką elgesį bet kurioje iš techninių zonų.

6.3. Papildomi teisėjo asistentai

Jie gali signalizuoti:

- kai kamuolys visiškai kirto vartų liniją, įskaitant ir atvejus, kai pelnomas įvartis;
- kuri komanda turi teisę atlikti kampinį ar smūgį nuo vartų;
- kai mušant baudinį vartininkas pajuda nuo vartų linijos prieš smūgiuojant kamuolį ir ar kamuolys kirto vartų liniją.

6.4. Rezervinis teisėjo asistentas

Rezervinio teisėjo asistento pareigos yra pakeisti asistentą arba rezervinį teisėją, jeigu šie negali tęsti savo funkcijų. Rezervinis teisėjo asistentas, kaip ir kiti aikštės oficialūs rungtynių asmenys, gali padėti teisėjui.

6.5. Video oficialūs rungtynių asmenys

Video peržiūros teisėjas (VAR) gali naudodamasis vaizdo pakartojimais padėti aikštės teisėjui priimti sprendimą „aiškios ir akivaizdžios klaidos“ atveju arba po „svarbaus praleisto incidento“, susijusio su įskaitomu/neįskaitomu įvarčiu, skiriamu/neskiriamu baudiniu, tiesiogine raudona kortele arba neteisingam prasižengusios komandos žaidėjui skirta kortele.

Video peržiūros teisėjo asistentas (AVAR) yra oficialus rungtynių asmuo, kuris padeda VAR:

- sekdamas tiesioginę rungtynių eigą, kai VAR teisėjas peržiūri incidentų pakartojimus;
- registruodamas su VAR susijusius incidentus ir su komunikacija bei technologijomis susijusias problemas;

- bendraudamas su aikštės teisėju, pavyzdžiui įspėdami jį, kad vyksta VAR peržiūra ir, kad reikia sustabdyti rungtynes;
- sekdamas, kiek laiko buvo prarasta dėl VAR patikrų ar peržiūrų;
- perduodamas informaciją apie su VAR sistema susijusį sprendimą atitinkamiems asmenims

6. Teisėjo asistentų signalai

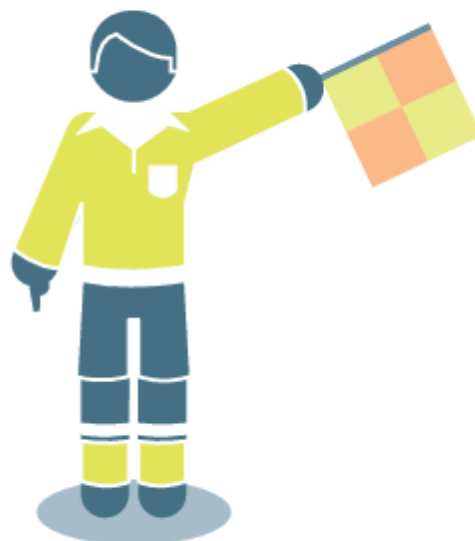
Pražanga **atakuojančios**
komandos naudai

Pražanga **besiginančios**
komandos naudai

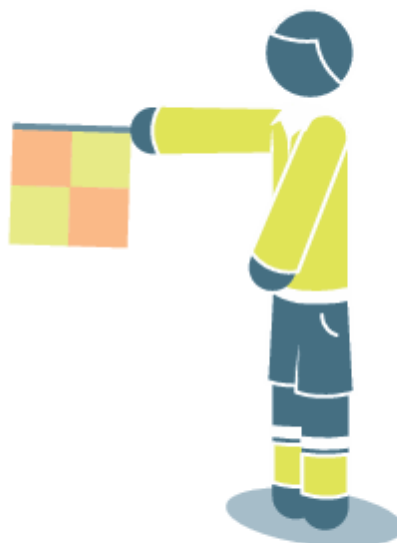
**Užribis atakuojančios
komandos** naudai

**Užribis besiginančios
komandos** naudai

Kampinis

Smūgis nuo vartų

Nuošalė

Nuošalė artimoje
aikštės dalyje

Nuošalė vidurinėje
aikštės dalyje

Nuošalė tolimoje
aikštės dalyje

7 taisyklė

Rungtynių trukmė

7.1. Žaidimo kėliniai

Rungtynes sudaro du vienodi kėliniai po 45 minutes. Kėlinių laikas gali būti trumpesnis tik tuomet, jeigu dar prieš rungtynių pradžią dėl to sutaria teisėjas bei abi komandos ir jeigu tai neprieštarauja varžybų nuostatams.

7.2. Pertrauka

Žaidėjai turi teisę į pertrauką tarp kėlinių, kuri turi būti ne ilgesnė kaip 15 minučių, ir atsigėrimo pertrauką (ne ilgesnę nei 1 minutės trukmės) tarp pratęsimo kėlinių. Pertraukos trukmė turi būti nustatyta varžybų nuostatuose ir gali būti keičiama tik gavus teisėjo sutikimą.

7.3. Pridėtinis laikas

Papildomas laikas teisėjo sprendimu gali būti pridėtas prie kiekvieno kėlinio už tame kėlinyje prarastą laiką dėl:

- žaidėjų keitimų;
- žaidėjo traumos įvertinimo ir traumotų žaidėjų išnešimo ar išvedimo;
- laiko vilkinimo;
- drausminių sankcijų taikymo;
- atsigėrimo pertraukėlės ar kitokių žaidėjų sveikatai svarbių motyvų, kuriuos leidžia varžybų nuostatai;
- VAR patikrų ir peržiūrų;
- įvarčių šventimo;
- kokių nors kitų priežasčių, įskaitant reikšmingą laiko vilkinimą atnaujinant žaidimą (pavyzdžiui, dėl pašalinių trikdžių).

Baigiantis paskutinei kiekvieno kėlinio pagrindinio laiko minutei, rezervinis teisėjas, vadovaudamasis teisėjo sprendimu, praneša mažiausią žaisti skirtą papildomo laiko trukmę. Teisėjas gali pailginti papildomą žaidimui skirtą laiką, tačiau negali jo sutrumpinti.

Jeigu fiksuojant žaidimo laiką pirmajame kėlinyje įvyko klaida, tai teisėjas negali kompensuoti šio laiko atitinkamai pailgindamas antrojo kėlinio trukmę.

7.4. Baudinys

Jeigu paskiriamas arba turi būti pakartotas baudinys, kėlinio laikas pratęsimas iki tol, kol baudinio smūgis bus atliktas.

7.5. Nutrauktos rungtynės

Nutrauktos rungtynės yra peržaidžiamos, nebent varžybų nuostatai ar varžybų organizatoriai nustato kitaip.

8 taisyklė

Žaidimo pradžia ir atnaujinimas

Jvadas

Pradinis smūgis yra būdas pradėti abu rungtynių kėlinius, pratęsimo kėlinius, taip pat atnaujinti žaidimą po to, kai buvo pelnytas įvartis. Baudos smūgis (laisvas ar tiesioginis), baudinys, užribis, smūgis nuo vartų ir kampinis yra kiti žaidimo atnaujinimo būdai (žr. 13–17 taisykles).

Ginčo kamuolys yra būdas atnaujinti žaidimą tuo atveju, kai teisėjas sustabdė žaidimą ir pagal futbolo taisykles jo negalima atnaujinti vienu iš aukščiau paminėtų būdų.

Jeigu taisyklės pažeidžiamos tuo metu, kai kamuolys yra ne žaidime, tai žaidimo atnaujinimo būdas lieka nepakitęs.

8.1. Pradinis smūgis

Vykdomo tvarka

- burtus laimėjusi komanda renkasi vartus, kuriuos atakuos pirmajame kėlinyje;
- varžovų komanda atlieka pradinį smūgį;
- burtus laimėjusi komanda atlieka pradinį smūgį antrojo kėlinio pradžioje;
- antrajame kėlinyje komandos pasikeičia pusėmis ir atakuoja priešingus vartus nei pirmajame kėlinyje;
- po pelnyto įvarčio pradinį smūgį atlieka varžovų komanda.

Kiekvieno pradinio smūgio metu:

- visi žaidėjai privalo būti savo aikštės pusėje;
- pradinį smūgį atliekančios komandos varžovai turi būti mažiausiai per 9,15 m nuo kamuolio tol, kol šis atsidurs žaidime;
- kamuolys turi būti ant aikštės centrą žyminčios žymos ir nejudėti;
- teisėjas duoda signalą;
- kamuolys atsiduria žaidime tada, kai jis smūgiuojamas ir aiškiai pajuda;
- įvartis į varžovų vartus gali būti pelnytas tiesiogiai pradiniu smūgiu. Jeigu kamuolys pradiniu smūgiu patenka tiesiogiai į pradedančios komandos vartus, varžovams yra skiriamas kampinis.

Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu pradinį smūgį atlikęs žaidėjas paliečia kamuolį darsyk, kol jo nepalietė joks kitas žaidėjas, tai skiriamas laisvas baudos smūgis arba tiesioginis baudos smūgis, jeigu kamuolys darsyk buvo sąmoningai paliestas ranka.

Bet kaip kitaip pažeidus pradinio smūgio vykdymo tvarką, pradinis smūgis kartojamas.

8.2. Ginčas

Vykdomo tvarka

Ginčo kamuolys yra metamas toje vietoje, kur buvo kamuolys sustabdant žaidimą, išskyrus tuos atvejus, kai jis buvo vartininko aikštelėje. Tokiu atveju ginčo kamuolys metamas ant vartininko aikštelės linijos, lygiagrečios vartų linijai, ir arčiausiai tos vietos, kur jis buvo sustabdant žaidimą.

Ginčo kamuolys yra metamas vienam tos komandos, kuri paskutinė lietė kamuolį, žaidėjui, visi kiti abiejų komandų žaidėjai turi laikytis bent 4 m atstumo nuo kamuolio iki žaidimo atnaujinimo.

Kamuolys atsiduria žaidime, kai paliečia žemę.

Pažeidimai ir nuobaudos

Ginčo kamuolys metamas iš naujo, jeigu:

- žaidėjas paliečia kamuolį prieš šiam paliečiant žemę;
- palietęs žemę kamuolys atsiduria už aikštės ribų, jo nespėjus paliesti jokiam žaidėjui.

Jeigu išmetus ginčo kamuolį jis patenka į vartus ir kamuolio nelietė mažiausiai du žaidėjai, tai žaidimas atnaujinamas:

- smūgiu nuo vartų, jeigu kamuolys patenka į varžovų vartus;
- kampiniu, jeigu kamuolys patenka į savo komandos vartus.

9 taisyklė

Kamuolys žaidime ir ne žaidime

9.1. Kamuolys ne žaidime

Kamuolys yra ne žaidime tada, kai:

- jis visiškai kerta vartų arba šoninę liniją ant žemės arba ore;
- teisėjas sustabdo žaidimą.
- jis liečia oficialų rungtynių asmenį, lieka aikštėje ir:
  - komanda pradeda perspektyvią ataką;
  - kamuolys tiesiogiai patenka į vartus;
  - kamuolio kontrolė atitenka kitai komandai.

Visais šiais atvejais, žaidimas yra atnaujinamas ginčo kamuoliu.

9.2. Kamuolys žaidime

Visais kitais atvejais kamuolys yra žaidime, įskaitant ir tuos atvejus, kai jis atšoka nuo oficialaus rungtynių asmens, vartų virpsto, skersinio ar kampinio vėliavėlės ir lieka aikštės ribose.

10 taisyklė

Rungtynių nugalėtojo nustatymas

10.1. Įmuštas įvartis

Įvartis pelnomas tada, kai kamuolys visiškai kerta vartų liniją tarp vartų virpstų ir skersinio, su sąlyga, kad įvartį įmušusi komanda nepadarė jokio prasizengimo ir įvartis pelnytas laikantis futbolo taisyklių

Jeigu vartininkas rankomis įmeta kamuolį tiesiogiai į varžovų vartus, varžovų komandai yra skiriamas smūgis nuo vartų

Jeigu teisėjas duoda signalą dar prieš tai, kai kamuolys visiškai kerta vartų liniją, tai žaidimas atnaujinamas ginčo kamuoliu.

10.2. Laimėjusi komanda

Laimi ta komanda, kuri rungtynių metu įmuša daugiau įvarčių. Jeigu abi komandos įmuša vienodą įvarčių skaičių arba abi neįmuša nė vieno įvarčio, skelbiamos lygiosios.

Jeigu varžybų nuostatai reikalauja būtinai paskelbti rungtynių laimėtoją po lygiųjų, tai vieninteliai patvirtinti būdai nustatyti komandą nugalėtoją yra:

- išvykoje pelnytų įvarčių taisyklė;
- pratęsimas;
- baudinių serija.

10.3. Baudinių serija

Smūgiai nuo baudinio žymos atliekami pasibaigus rungtynėms ir, jeigu varžybų nuostatai nenustato kitaip, vadovaujamosi šiomis futbolo taisyklėmis. Žaidėjas, rungtynių metu gavęs raudoną kortelę, baudinių serijoje dalyvauti negali. Geltonos kortelės, parodytos rungtynių metu, nėra perkeliamos į baudinių seriją.

Vykdymo tvarka

Prieš pradėdant smūgiuoti baudinius:

- Kai nėra kitų svarbių aplinkybių (pavyzdžiui, aikštės kokybė, saugumas ir kt.), teisėjas meta burtus, kad nustatytų, į kuriuos vartus bus smūgiuojami baudiniai. Vartai, į kuriuos jau mušami baudiniai, gali būti pakeisti tik saugumo sumetimais, arba jeigu baudos aikštelės paviršius ar vartai tampa netinkami naudoti.
- Teisėjas darsyk meta burtus ir laimėjusi komanda nusprendžia, ar smūgiuos pirma, ar antra.
- Išskyrus atvejį, kai baudinių serijos metu pakeičiamas traumuotas vartininkas, smūgiuoti baudinius turi teisę tik tie žaidėjai, kurie pasibaigus rungtynių laikui buvo aikštėje arba tuo metu už jos ribų buvo atsidūrę laikinai (pavyzdžiui, dėl traumos gydymo, ekipuotės keitimo ir kt.).
- Žaidėjus ir jų eiliškumą smūgiuojant baudinius pasirenka pati komanda iš žaidėjų, turinčių teisę juos atlikti. Teisėjas apie tai neinformuojamas.
- Jeigu pasibaigus rungtynių laikui ir prieš pradėdant smūgiuoti baudinius ar jų serijos metu vienoje komandoje yra daugiau žaidėjų nei kitoje, tai pirmoji komanda turi sumažinti savo žaidėjų skaičių, kad abiejose komandose jis būtų vienodas. Teisėjas turi būti informuotas, kuris žaidėjas(-ai) nedalyvaus smūgiuojant baudinius. Šis(-ie) žaidėjas(-ai) negali toliau dalyvauti smūgiuojant baudinius (išskyrus žemiau nurodytą atvejį).
- Jeigu prieš pradėdant smūgiuoti baudinius ar baudinių serijos metu komandos vartininkas nebegali tęsti rungtynių, jį galima pakeisti vienu iš atsarginių žaidėjų arba dėl komandų žaidėjų skaičiaus suvienodinimo nušalintu žaidėju, bet su sąlyga, kad leidžiamas atlikti keitimų skaičius dar neišnaudotas. Pakeistas vartininkas negali toliau dalyvauti baudinių serijoje ir smūgiuoti baudinio.

Baudinių serijos metu:

- Aikštėje gali būti tik teisę smūgiuoti baudinį turintys žaidėjai ir oficialūs rungtynių asmenys;

- Visi žaidėjai, išskyrus baudinį smūgiuojantį žaidėją ir abiejų komandų vartininkus, turi likti aikštės centro apskritime;
- Baudinį smūgiuojančio žaidėjo komandos vartininkas turi likti aikštėje už baudos aikštelės ribų ties vartų linijos ir baudos aikštelės linijos sankirta;
- Bet kuris žaidėjas, turintis teisę smūgiuoti baudinį, gali pasikeisti vietomis su vartininku;
- Baudinys laikomas baigtu, kai kamuolys po smūgio nustoja judėti, palieka aikštės ribas arba teisėjas sustabdo žaidimą dėl kokio nors taisyklių pažeidimo;
- Teisėjas registruoja atliktus smūgius ir veda užrašus;
- Jeigu vartininkas prasižengia ir dėl to turi būti pakartotas baudinys, po pirmos pražangos skiriamas žodinis įspėjimas, po papildomų pražangų – geltona kortelė;
- Jeigu baudinį smūgiuojantis žaidėjas prasižengia teisėjui jau davus signalą atlikti smūgį, baudinys laikomas neįmuštu ir žaidėjui skiriama geltona kortelė;
- Jeigu vienu metu prasižengia ir vartininkas, ir smūgiuojantis žaidėjas, baudinys laikomas neįmuštu ir smūgiuojančiam žaidėjui skiriama geltona kortelė.

Abi komandos atlieka po penkis smūgius pagal žemiau paaiškintas sąlygas:

- Baudinius komandos smūgiuoja pakaitomis.
- Jeigu viena komanda, dar nebaigusi mušti visų penkių baudinių, pelno daugiau įvarčių nei kita galėtų tai padaryti atlikusi visus penkis bandymus, tai daugiau smūgių neatliekama;
- Jeigu abi komandos, atlikusios po penkis smūgius, turi lygų įvarčių skaičių, tai ta pačia tvarka jos toliau smūgiuoja po vieną baudinį tol, kol atlikus vienodą spyrių skaičių viena iš jų bus įmušusi vienu įvarčiu daugiau nei kita;
- Kiekvieną smūgį atlieka kitas žaidėjas. Visi žaidėjai, turintys teisę mušti baudinį, turi atlikti po vieną smūgį ir tik po to gali smūgiuoti antrąkart;
- Aukščiau nurodyti principai taikomi ir tolesnei baudinių eigai, bet smūgius komandos žaidėjai gali atlikti ir kita seka.
- Baudinys negali būti atidėtas dėl žaidėjo, kuris paliko žaidimo aikštę. Jei tokiu atveju žaidėjas laiku negrįš į aikštę atlikti smūgio, toks smūgis bus anuliuotas ir laikomas neįmuštu.

Žaidėjo keitimas ir pašalinimas baudinių serijos metu:

- Baudinių serijos metu žaidėjui, atsarginiam žaidėjui ar pakeistajam žaidėjui gali būti parodyta geltona arba raudona kortelė;
- Vartininkas, pašalintas baudinių serijos metu, turi būti pakeistas tinkamu žaidėju (t. y. žaidėju, kuris turi teisę atlikti baudinio smūgį arba jį jau atliko);
- Nebegalintis dalyvauti baudinių serijoje žaidėjas (išskyrus vartininką) negali būti pakeistas;
- Teisėjas neturi nutraukti rungtynių, jeigu komandoje lieka mažiau kaip 7 žaidėjai.

11 taisyklė

Nuošalė

11.1. Nuošalės padėtis

Buvimas nuošalės padėtyje nėra laikomas taisyklių pažeidimu.

Žaidėjas yra nuošalėje, jeigu:

- bet kuri žaidėjo kūno dalis (galva, kūnas, pėda ar koja) yra varžovų aikštės pusėje (vidurio linija į sąvoką „varžovų aikštės pusė“ neįeina) ir ji yra arčiau varžovų vartų linijos nei kamuolys ir priešpaskutinis varžovų komandos žaidėjas.

Aukščiau paminėta sąvoka „kūno dalis“ netaikoma žaidėjų (įskaitant ir komandų vartininkus) rankoms ir plaštakoms.

Žaidėjas nėra nuošalėje, jeigu jis yra vienoje linijoje su:

- priešpaskutiniu varžovų žaidėju arba
- dviem paskutiniais varžovų žaidėjais.

11.2. Nuošalės taisyklės pažeidimas

Žaidėjas, esantis nuošalėje, baudžiamas tik tokiu atveju, jeigu kamuolį smūgiavus ar palietus jo komandos žaidėjui aktyviai įsitraukia į žaidimą šiais būdais:

- daro įtaką žaidimui sužaisdamas ar paliesdamas kamuolį, kurį perdavė (arba palietė) jo komandos draugas;
- daro įtaką varžovui šiais būdais:
  - trukdo ar neleidžia varžovų komandos žaidėjui sužaisti kamuoliu akivaizdžiai jam užstodamas regėjimo lauką arba,
  - kovoja su varžovu dėl kamuolio arba
  - akivaizdžiai bando sužaisti kamuoliu ir šis veiksmas turi poveikį varžovui arba
  - atlieka akivaizdų veiksmą, kuris aiškiai paveikia varžovo galimybes sužaisti kamuoliu,

arba

- būdamas nuošalėje įgyja pranašumą žaisdamas kamuoliu ar daro įtaką varžovui, kai:

- kamuolys atšoka ar nukrypsta nuo vartų virpsto, skersinio ar varžovo;
- kamuolys atšoka ar nukrypsta varžovui sąmoningai apgynus savo vartus.

Jeigu žaidėjas, būdamas nuošalėje, kamuolį gauna po to, kai juo sąmoningai sužaidė varžovas (išskyrus atvejus, kai tai buvo padaryta ginant vartus), tai jis nelaikomas įgijusiu pranašumą.

„Sąmoningas sužaidimas“ yra tuomet, kai žaidėjas turi kamuolio kontrolę ir turi galimybę:

- perduoti kamuolį komandos draugui;
- išlaikyti kamuolio kontrolę;
- išmušti kamuolį toliau nuo vartų;

Jeigu perdavimas, bandymas išlaikyti kamuolio kontrolę arba kamuolio išmušimas yra nesėkmingas, žaidėjas vis tiek būna „sąmoningai sužaidęs“ kamuoliu.

Norint nuspręsti, ar žaidėjas turėjo kamuolio kontrolę ir „sąmoningai sužaidė“ kamuoliu reikia situaciją įvertinti pagal šiuos kriterijus:

- koks buvo atstumas, kurį kamuolys įveikė iki kamuolio priėmimo ir ar priimantysis žaidėjas kamuolį gerai matė;
- ar kamuolys judėjo lėtai;
- ar kamuolio judėjimo trajektorija nebuvo netikėta;
- ar žaidėjas turėjo laiko koordinuoti savo kūno judesius, ar jam nereikėjo instinktyviai siekti kamuolio;
- paviršiumi riedantį kamuolį lengviau suvaldyti negu oru skriejantį;

„Apginti vartus“ reiškia, kad žaidėjas sužaidė kamuoliu, kuris lėkė į vartus ar šalia vartų, bet kuria savo kūno dalimi, išskyrus rankas (nebent rankomis žaidė vartininkas savo baudos aikštelėje).

Situacijose, kai:

- žaidėjas, stovintis arba judantis nuošalės pozicijoje sutrukdo varžovui judėti link kamuolio, taisyklių pažeidimas yra fiksuojamas tik jeigu žaidėjas juda link varžovo, nuobaudos turi būti taikomos pagal 12-ąją taisyklę;
- prieš nuošalės padėtyje esantį ir bandantį sužaisti kamuoliu žaidėją yra prasižengiama žaidėjui dar nepasiekus kamuolio, pražanga yra skiriama, nes ji įvyko prieš nuošalės taisyklės pažeidimą;
- prieš nuošalės padėtyje esantį ir jau žaidžiantį kamuoliu ar kovojantį dėl jo žaidėją yra prasižengiama, fiksuojamas nuošalės taisyklės pažeidimas, nes jis įvyko prieš pražangą.

11.3. Nėra nuošalės taisyklės pažeidimo

Nuošalės taisyklė nepažeidžiama, jeigu žaidėjas gauna kamuolį tiesiogiai po:

- smūgio nuo vartų;

- užribio;
- kampinio.

11.4. Pažeidimai ir nuobaudos

Pažeidus nuošalės taisyklę teisėjas skiria laisvą baudos smūgį iš tos vietos, kur įvyko pražanga, o tai gali įvykti ir prasižengusio žaidėjo aikštės pusėje.

Besiginantis žaidėjas, palikęs aikštę be teisėjo leidimo, turi būti laikomas esančiu ant savo vartų linijos arba ant šoninės linijos. Traktuojant nuošalės taisyklę, tokia palikusio aikštę žaidėjo padėtis turi būti turima omenyje iki artimiausio žaidimo sustabdymo momento arba iki tol, kol besiginanti komanda smūgiuoja kamuolį link vidurio linijos ir jis palieka jų baudos aikštėlę. Jei žaidėjas aikštę palieka sąmoningai, tai artimiausiu metu sustabdžius žaidimą jam turi būti parodyta geltona kortelė.

Atakuojantis žaidėjas gali išeiti už aikštės ribų ar stovėti už jų tam, kad nebūtų laikomas aktyviai žaidime dalyvaujančiu žaidėju. Jeigu toks žaidėjas sugrįžta į aikštę iš už vartų linijos ir įsitraukia į žaidimą iki artimiausio jo sustabdymo momento arba iki tol, kol besiginanti komanda smūgiuoja kamuolį link vidurio linijos ir jis palieka jų baudos aikštėlę, tai traktuojant nuošalės taisyklę toks žaidėjas turi būti laikomas esančiu ant vartų linijos.

Žaidėjas, kuris sąmoningai palieka aikštę ir grįžta į ją be teisėjo leidimo bei nėra baudžiamas už nuošalės taisyklės pažeidimą, tačiau įgyja pranašumą, turi būti įspėtas geltona kortele.

Jei atakuojantis žaidėjas nejudėdamas stovi zonoje tarp vartų virpsty ar vartų viduje ir kamuolys įlekia į vartus, tai įvartis turi būti įskaitomas, nebent žaidėjas pažeis nuošalės taisyklę arba 12-ąją taisyklę ir dėl to žaidimas bus atnaujinamas laisvu arba tiesioginiu baudos smūgiu.

12 taisyklė

Taisyklių pažeidimai ir pražangos

Įvadas

Tiesioginis, laisvas baudos smūgis arba baudinys gali būti paskirti tik tais atvejais, kai pažeidimas arba pražanga įvyksta kamuoliui esant žaidime.

12.1. Tiesioginis baudos smūgis

Tiesioginis baudos smūgis skiriamas, kai žaidėjas, elgdamasis nerūpestingai, neapgalvotai ar naudodamas pernelyg didelę jėgą, prasižengia prieš varžovą vienu iš šių būdų:

- užpuola varžovą;
- šoka ant varžovo;
- spiria arba bando įspirti varžovui;
- pastumia varžovą;
- suduoda arba bando suduoti varžovui (įskaitant smūgį galva);
- įspiria varžovui, kai bando išmušti kamuolį slysdamas, arba kovoja su varžovu;
- pargriauna ar bando pargriauti varžovą.

Jeigu pražangos metu įvyko kontaktas su varžovu, turi būti skiriamas tiesioginis baudos smūgis arba baudinys.

- Sąvoka „nerūpestingas“ apibūdinamas žaidėjas, kuris kovodamas dėl kamuolio elgėsi nedėmesingai ir neapdairiai. Tai vertinama kaip neatsargus žaidėjo elgesys ir drausminės sankcijos nėra taikomos.
- Sąvoka „beatodairiškas“ reiškia, kad žaidėjas elgėsi nepaisydamas pavojaus ar galimų pasekmių varžovui ir už tokį veiksmą turi būti rodoma geltona kortelė.
- Sąvoka „naudoti per didelę jėgą“ reiškia, kad žaidėjas panaudojo didesnę nei reikia jėgą ir taip sukėlė pavojų varžovo sveikatai, ir už tai turi būti pašalintas iš aikštės.

Tiesioginis baudos smūgis skiriamas ir tada, kai žaidėjas įvykdo vieną iš šių pražangų:

- sąmoningai paliečia kamuolį ranka (išskyrus vartininką savo baudos aikštelėje);
- laiko varžovą;
- trukdo varžovui naudodamas fizinį kontaktą;
- įkanda arba spjauna į asmenį iš komandų sąrašo arba rungtynių oficialų asmenį;
- meta daiktą į kamuolį, varžovą arba oficialų rungtynių asmenį, arba priliečia kamuolį laikydamas daiktą.

Taip pat žr. 3-iąją taisyklę.

Kamuolio stabdymas ranka

Sprendžiant, ar kamuolys lieté ranką, rankos viršutine riba laikoma linija, einanti per pažasties apačią. Kamuolio palietimas ranka nebūtinai yra taisyklių pažeidimas.

Pažeidimas fiksuojamas, kai žaidėjas:

- sąmoningai liečia kamuolį ranka, pavyzdžiui judindamas ranką link kamuolio;
- liečia kamuolį ranka, kuri nenatūraliai išplečia žaidėjo kūną. Nenatūraliai išplėstas kūnas yra tada, kai žaidėjo rankos pozicija nėra nulemta ar pateisinama žaidėjo kūno judesiu esamoje situacijoje. Laikydamas ranką tokioje pozicijoje, žaidėjas prisiima riziką, kad į jo ranką gali pataikyti kamuoliu ir už tai gali būti skiriama pražanga.
- įmuša į vartį:
  - tiesiogiai savo ranka, net jei veiksmas ir nebuvo sąmoningas;
  - iš karto po to kai ranka palietė kamuolį, net jei lietimasis ranka ir nebuvo sąmoningas

Už savo baudos aikštelės ribų vartininkui, kaip ir bet kuriam žaidėjui, galioja tas pats draudimas žaisti kamuoliu rankomis. Tačiau savo baudos aikštelėje vartininkas negali būti baudžiamas už žaidimą rankomis, todėl tiesioginis baudos smūgis ar kitos su tuo susijusios drausminės sankcijos negali būti skiriamos. Tačiau, žaisdamas kamuoliu rankomis, jis gali kitaip pažeisti taisykles, ir už tai gali būti skiriamas laisvas baudos smūgis. Jeigu vartininkas prasižengia po rungtynių atnaujinimo antrą kartą sužaisdamas kamuoliu (tiek rankomis, tiek ir be rankų) prieš kamuolį paliečiant kitam žaidėjui, ir taip nutraukia perspektyvią varžovų ataką, vartininkui turi būti skiriama geltona kortelė.

12.2. Laisvas baudos smūgis

Laisvas baudos smūgis skiriamas, jeigu žaidėjas:

- žaidžia pavojingai;
- trukdo varžovo veiksmams be fizinio kontakto;
- žodžiais ar veiksmais išreiškia nesutikimą su teisėju, vartoja įžeidžiamus žodžius;
- trukdo vartininkui paleisti kamuolį iš rankų arba bando spirti/spiria į kamuolį vartininkui jį paleidžiant;

- norėdamas apeiti taisykles ir perduoti kamuolį vartininkui, sąmoningai atlieka „triuką“ galva, krūtine, keliu ar pan. (įskaitant atvejus, kai „triukas“ atliekamas smūgiuojant laisvą arba tiesioginį baudos smūgį), nesvarbu, paliečia vartininkas po to kamuolį rankomis ar ne, jeigu „triuką“ inicijuoja vartininkas, jam yra skiriama pražanga;
- padaro bet kokią kitą futbolo taisyklėse nepaminėtą pražangą, dėl kurios žaidimas sustabdomas, kad būtų parodyta geltona arba raudona kortelė.

Laisvas baudos smūgis taip pat skiriamas, kai vartininkas savo baudos aikštelėje padaro šias pražangas:

- kontroliuoja kamuolį rankose ilgiau kaip 6 sekundes prieš jį paleisdamas;
- paliečia kamuolį rankomis po to, kai:
  - jau buvo paleidęs jį ant žemės ir jo nespėjo paliesti joks kitas žaidėjas;
  - kamuolį vartininkui sąmoningai spyrė jo komandos žaidėjas;
  - komandos draugas įmeta jam kamuolį iš užribio.

Laikoma, kad vartininkas kontroliuoja kamuolį, jeigu:

- kamuolys yra vartininko rankose arba tarp vartininko rankos ir kito paviršiaus (pavyzdžiui, žemės, jo paties kūno) arba vartininkas liečia kamuolį bet kuria rankos ar plaštakos dalimi, išskyrus atvejus, kai kamuolys atsitiktinai atsimušė į vartininką ar vartininkas apgynė vartus;
- vartininkas laiko kamuolį ištiestoje rankoje;
- mušinėja kamuolį į žemę arba mėto jį į orą.

Jeigu vartininkas kontroliuoja kamuolį, varžovas su juo kovoti negali.

Pavojingas žaidimas

Pavojingas žaidimas – tai bet koks veiksmas, kai siekiant sužaisti kamuoliu kam nors sukeliama traumos grėsmė (įskaitant ir patį pavojingai žaidžiantį žaidėją), taip pat ir tais atvejais, kai toks veiksmas greta esančiam varžovui kliudo sužaisti kamuoliu todėl, kad sukelia baimę gauti traumą.

Smūgiai per save „žirklemis“ yra leidžiami, tačiau su sąlyga, kad tai nekelia pavojaus varžovui.

Trukdymas varžovui judėti be fizinio kontakto

Trukdyti varžovui judėti (be fizinio kontakto) reiškia, kad žaidėjas tyčia pastoja varžovui kelią, užtverdamas, blokuodamas, pristabdydamas ar priversdamas varžovą pakeisti judėjimo kryptį, kai kamuolys nėra per žaidybinį atstumą nuo abiejų žaidėjų.

Visi žaidėjai turi teisę užsiimti bet kurią poziciją aikštėje ir tiesiog būti varžovo kelyje, tai nėra tas pats, kas tyčia pastoti varžovui kelią.

Žaidėjas gali blokuoti kamuolį, užimdamas poziciją tarp jo ir varžovo, jeigu kamuolys yra per žaidybinį atstumą ir varžovas nėra laikomas rankomis ar kūnu. Jeigu kamuolys yra per žaidybinį atstumą, žaidėjas(- ai) taip pat gali taisyklingai kovoti dėl kamuolio.

12.3. Drausminės sankcijos

Teisėjas turi įgaliojimus imtis drausminių sankcijų nuo to momento, kai įžengia į aikštę atlikti jos patikros prieš rungtynes, iki to momento, kol palieka aikštę pasibaigus rungtynėms (įskaitant ir baudinių seriją).

Jeigu žaidėjas, prieš įžengdamas į aikštę pradėti rungtynių, įvykdo prasižengimą, už kurį turi būti pašalintas, tai teisėjas turi teisę neleisti šiam žaidėjui dalyvauti rungtynėse (3.6 taisyklių punktas). Teisėjas taip pat turi pranešti apie bet kokį kitą pažeidimą.

Žaidėjas, kuris aikštėje ar už jos ribų įvykdo geltonos arba raudonos kortelės vertą pražangą prieš varžovą, savo komandos žaidėją, oficialų rungtynių asmenį ar bet kurį kitą asmenį arba pažeidžia futbolo taisykles, turi būti drausminamas, atsižvelgiant į pražangos sunkumą ir pobūdį.

Geltona kortelė reiškia įspėjimą, o raudona kortelė – pašalinimą. Kortelės gali būti rodomos tik komandos žaidėjui, atsarginiam žaidėjui, pakeistajam žaidėjui arba oficialiam asmeniui.

Žaidėjai, atsarginiai ir pakeistieji žaidėjai

Delsimas atnaujinti žaidimą dėl kortelės parodymo

Jeigu teisėjas nusprendžia parodyti geltoną arba raudoną kortelę, žaidimas negali būti atnaujinamas tol, kol sankcijos bus įvykdytos, nebent taisyklės nepažeidusi komanda greitai atlieka laisvą smūgį, turi akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį ir teisėjas dar nepradėjo drausminės sankcijos procedūros. Sankcija bus įvykdyta per kitą žaidimo sustabdymą; jeigu pažeidimu buvo atimta iš varžovų komandos akivaizdi galimybė pelnyti įvartį, žaidėjui yra rodoma geltona kortelė; jeigu pažeidimu buvo sutrikdyta ar sustabdyta perspektyvi ataka, žaidėjui nėra rodoma geltona kortelė.

Pranašumas

Jeigu už pražangą turi būti parodyta geltona arba raudona kortelė, bet teisėjas taiko pranašumą, tai drausminės sankcijos turi būti pritaikytos iš karto, kai tik artimiausiu metu kamuolys atsidurs ne žaidime, išskyrus atvejus, kai nesėkmingai bandoma atimti akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį ir tuomet žaidėjui parodoma geltona kortelė už nesportišką elgesį.

Pranašumas neturėtų būti taikomas tuomet, kai įvyksta rimtas taisyklių pažeidimas, fiksuojamas agresyvus elgesys arba turi būti parodyta antra geltona kortelė tam pačiam žaidėjui, išskyrus atvejus, kai yra aiški galimybė pelnyti įvartį. Tokiu atveju teisėjas turi pašalinti žaidėją artimiausiu metu, kai tik kamuolys atsidurs ne žaidime, tačiau, jeigu žaidimui vykstant tas žaidėjas sužaidžia kamuoliu, dalyvauja dvikovoje su varžovu ar daro jam kitokią įtaką, tai žaidimas turi būti stabdomas, prasižengęs žaidėjas pašalinamas, o žaidimas atnaujinamas laisvu baudos smūgiu.

Jei besiginantis žaidėjas laiko atakuojantį žaidėją ne baudos aikštelėje ir laiko jį tol, kol abu atsiduria baudos aikštelėje, tai teisėjas turi skirti baudinį.

Pražangos, už kurias žaidėjas įspėjamas (geltona kortelė)

Žaidėjui parodoma geltona kortelė, jeigu jis:

- delsia atnaujinti žaidimą (laiko vilkinimas);
- žodžiais ar veiksmais išreiškia nesutikimą;
- įeina, sugrįžta ar sąmoningai palieka žaidimo aikštę be teisėjo leidimo;
- nesilaiko reikiamo atstumo atnaujinant žaidimą kampiniu, laisvu ar tiesioginiu baudos smūgiu arba įmetant kamuolį iš užribio;
- sistemingai pažeidžia žaidimo taisykles (sąvoka „sistemingai“ nereiškia jokio konkretaus pražangų skaičiaus);
- elgiasi nesportiškai;
- įžengia į teisėjo peržiūros erdvę (RRA);
- dažnai naudoja „peržiūros“ (TV ekrano) signalą.

Atsarginiam arba pakeistajam žaidėjui parodoma geltona kortelė, jeigu jis:

- delsia atnaujinti žaidimą (laiko vilkinimas);
- žodžiais ar veiksmais išreiškia nesutikimą;
- įeina, sugrįžta ar sąmoningai palieka žaidimo aikštę be teisėjo leidimo;
- elgiasi nesportiškai
- įžengia į teisėjo peržiūros erdvę (RRA);
- naudoja „peržiūros“ (TV ekrano) signalą.

Jeigu prasižengiama du kartus (net ir per trumpą laiko trukmę), turi būti parodytos 2 geltonos kortelės; pavyzdžiui, jei žaidėjas įžengia į aikštę be teisėjo leidimo ir beatodairiškai sustabdo perspektyvią ataką prasižengdamas/sužaisdama ranka ir pan.

Geltona kortelė už nesportišką elgesį

Esama įvairių aplinkybių, kai žaidėjui turi būti parodoma geltona kortelė už nesportišką elgesį, įskaitant tuos atvejus, kai jis:

- mėgina apgauti teisėją, pavyzdžiui, vaidindamas sužeistą arba apsimesdamas, kad prieš jį buvo prasižengta (simuliacija);
- žaidimo metu pasikeičia vietomis su vartininku be teisėjo leidimo;
- prasižengia neatodairišku būdu, už ką skiriamas ir tiesioginis baudos smūgis;
- prasižengia arba paliečia kamuolį ranka siekdamas sustabdyti perspektyvią varžovo ataką, išskyrus atvejus, kai už ne sąmoningą kamuolio lietimą teisėjas skiria baudinį;

- neleidžia varžovams pelnyti įvarčio arba atima iš varžovų akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, kai teisėjas skiria baudinį už ne sąmoningą žaidimą ranka;
- kitaip prasižengdamas sutrukdo perspektyvią ataką, išskyrus atvejus, kai teisėjas skiria baudinį už pražangą, kurios metu gynėjas bandė žaisti kamuoliu;
- prasižengdamas atima iš varžovų akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, bet bando žaisti kamuoliu arba kovoti dėl jo ir teisėjas skiria baudinį;
- paliečia kamuolį ranka, bandydamas pelnyti įvartį (nesvarbu, ar bandymas buvo sėkmingas) ar nesėkmingai bandydamas apginti savo vartus;
- braižo aikštėje neleistinas žymes;
- sužaidžia kamuoliu išeidamas iš aikštės, gavęs leidimą ją palikti;
- elgiasi nepagarbiai žaidimo atžvilgiu;
- norėdamas apeiti taisykles ir perduoti kamuolį vartininkui, sąmoningai atlieka „triuką“ galva, krūtine, keliu ar pan. (įskaitant atvejus, kai „triukas“ atliekamas smūgiuojant laisvą arba tiesioginį baudos smūgį), nesvarbu, paliečia vartininkas po to kamuolį rankomis ar ne, jeigu „triuką“ inicijuoja vartininkas, jam yra skiriama geltona kortelė;
- žodžiais blaško varžovą žaidimo metu arba jį atnaujinant.

Įvarčio šventimas

Žaidėjai, įmušę įvartį, gali švęsti ir džiaugtis, tačiau įvarčio šventimas turi būti nuosaikus ir neperdėtas, o surežisuotas ir per daug laiko užimantis šventimas neturėtų būti toleruojamas.

Švęsdami įvartį žaidėjai gali palikti aikštės ribas ir tai nelaikoma geltonos kortelės vertu prasižengimu, tačiau į aikštę jie turi sugrįžti kuo greičiau.

Žaidėjui turi būti parodoma geltona kortelė, jeigu jis:

- lipa ant aikštės perimetro tvorelės;
- rodo gestus, kurie yra provokuojantys, ironiški ar kurstomojo pobūdžio;
- užsidengia galvą ar veidą kauke arba kitu panašiu daiktu;
- nusivelka marškinėlius arba užsitraukia juos ant galvos.

Delsimas atnaujinti žaidimą (laiko vilkinimas)

Teisėjas turi parodyti geltoną kortelę žaidėjui, kuris vilkina laiką šiais būdais:

- pasirengia ir rodo, kad nori įmesti kamuolį iš užribio, tačiau staiga perduoda atlikti šį veiksma vienam iš savo komandos draugų;
- delsia išėiti iš aikštės keitimo metu;
- perdėtai delsia atnaujinti žaidimą;
- nuspiria ar nuneša kamuolį šalin arba sąmoningai jį liečia, kad išprovokuotų konfliktą po to, kai teisėjas sustabdė žaidimą;
- atlieka laisvą arba tiesioginį baudos smūgį iš kitos vietos nei paskirta siekdamas, kad smūgis būtų pakartotas.

Pažeidimai, už kuriuos šalinama iš aikštės

Žaidėjas, atsarginis žaidėjas arba pakeistasis žaidėjas yra šalinamas iš aikštės, jeigu padaro bet kurią iš šių pražangų:

- neleidžia varžovams pelnyti įvarčio arba atima iš varžovų akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, sąmoningai sužaisdamas kamuoliu ranka (išskyrus vartininkus savo baudos aikštelėje);
- neleidžia varžovams pelnyti įvarčio arba atima iš varžovų akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, nesąmoningai sužaisdamas kamuoliu ranka už savo baudos aikštelės ribų;
- prasižengia prieš varžovą, besiveržiantį vartų link ir turintį akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, – už tai baudžiama ir baudos smūgiu (nebent esama toliau nurodytų aplinkybių);
- įvykdo rimtą taisyklių pažeidimą;
- spjauna į varžovą ar kitą asmenį arba jam įkanda;
- elgiasi agresyviai (smurtinis elegesys);
- vartoja įžeidžiamus ar necenzūrinius žodžius ar gestus;
- gauna antrą geltoną kortelę tose pačiose rungtynėse;
- įeina į video operacijų kambarį (VOR).

Žaidėjas, atsarginis ar pakeistasis žaidėjas, kuris buvo pašalintas, privalo palikti žaidimo aikštės ir komandos techninės zonos ribas.

Neleidžiama varžovams pelnyti įvartį arba iš varžovų atimama akivaizdi galimybė pelnyti įvartį (DOGSO)

Kai žaidėjas baudos aikštelėje neleidžia varžovams pelnyti įvarčio arba atima iš jų akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, geltona kortelė yra skiriama, jeigu žaidėjas bandė žaisti kamuoliu, visais kitais atvejais prasižengusiam žaidėjui skiriama raudona kortelė.

Jeigu žaidėjas neleidžia varžovams pelnyti įvarčio arba atima iš jų akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį sąmoningai sužaisdamas kamuoliu ranka, tai toks žaidėjas turi būti šalinamas iš aikštės nepriklausomai nuo pražangos vietos.

Žaidėjas, iš aikštės išvartas žaidėjas, atsarginis ar pakeistas žaidėjas, įžengęs į aikštę be teisėjo leidimo ir neleidęs varžovams pelnyti įvarčio arba atėmęs iš j akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį, baudžiamas raudona kortele.

Vertinant akivaizdžią galimybę pelnyti įvartį turi būti atsižvelgta į šias

aplinkybes:

- atstumą nuo pražangos vietos iki vartų;
- žaidimo (atakos) kryptį;
- galimybę išlaikyti ar įgyti kamuolio kontrolę;
- besiginančiųjų žaidėjų skaičių ir išsidėstymą.

Rimtas taisyklių pažeidimas

Šiurkštus bandymas išmušti kamuolį slystant arba dvikova su varžovu, naudojant didelę jėgą ir keliant grėsmę pastarojo saugumui, turi būti vertinama kaip rimtas taisyklių pažeidimas.

Žaidėjas, kuris kovodamas dėl kamuolio viena ar abiem kojomis užlekia ant varžovo jam iš priekio, šono ar nugaros, naudodamas didelę jėgą ir sukeldamas pavojų jo saugumui, yra kaltas dėl rimto taisyklių pažeidimo.

Agresyvus elgesys

Agresyviu elgesiu turi būti laikomas toks veiksmas, kai nekovojoantis dėl kamuolio žaidėjas naudoja ar bando panaudoti didelę ir šiurkšnią jėgą prieš varžovą arba prieš komandos draugą, oficialų komandos asmenį, oficialų rungtynių asmenį, žiūrovą ar bet kurį kitą asmenį, ir visiškai nepriklausomai nuo to, įvyko kontaktas ar ne.

Taip pat nekovojoantis dėl kamuolio žaidėjas, sąmoningai ranka ar plaštaka sudavęs varžovui ar bet kuriam kitam asmeniui į galvą ar veidą, turi būti laikomas kaltu dėl agresyvaus elgesio, nebent panaudota jėga buvo labai nežymi.

Komandų oficialūs asmenys

Kai pažeidimą įvykdė techninėje zonoje esantis asmuo, bet jo nepavyksta identifikuoti, drausminė sankcija skiriama komandos vyriausiajam treneriui.

Žodiniai įspėjimai

Žodiniai įspėjimai turi būti skiriami už šiuos pažeidimus, už pažeidimų kartojimą po įspėjimo skiriama geltona arba raudona kortelės:

- įžengimą į rungtynių aikštę, kad ir pagarbia/nekonfrontuojančia maniera;
- oficialių rungtynių asmenų nurodymų nepaisymą;
- nepagrįstą nesutikimą (žodžiu ar veiksmu) su teisėjo sprendimu;
- trumpalaikius išėjimus iš techninės zonos ribų, neatlikus jokių kitų pažeidimų.

Kiti geltonų kortelių prasižengimai

Geltonos kortelės turi būti skiriamos už šiuos, bet ne tik šiuos pažeidimus:

- akivaizdų/pakartotinį techninės zonos ribų nesilaikymą;
- rungtynių atnaujinimo vilkinimas;
- ne konfrontacinis, bet sąmoningas įžengimas į varžovų techninę zoną
- nesutikimas su teisėjo sprendimais žodžiais arba veiksmais, tokiais kaip:
  - butelių ar kitų objektų spardymas/mėtymas;
  - nepagarbą rodantys veiksmai, pavyzdžiui, sarkastiškas plojimas;
- įžengimas į teisėjo peržiūros erdvę (RRA);
- dažnas gestų, prašančių skirti kortelę rodymas;
- dažnas „TV signalo“ gesto, reiškiančio VAR „peržiūrą“, rodymas;
- provokuojantis, kurstantis elgesys;
- pakartotinis nepriimtinas elgesys (įskaitant žodinių įspėjimų nepaisymą);
- nepagarbus elgesys žaidimo atžvilgiu.

Pašalinimas

Raudonos kortelės turi būti skiriamos už šiuos, bet ne tik šiuos pažeidimus:

- varžovų komandos žaidimo atnaujinimo vilkinimas laikant kamuolį, nuspieriant kamuolį tolyn ir pan.;
- sąmoningas išėjimas iš techninės zonos siekiant:
  - parodyti nesutikimą su teisėjo sprendimu;
  - sutrukdyti žaidimo eigai, varžovui ar oficialiam rungtynių asmeniui.
- įžengimas į video operacijų kambarį (VOR);
- fiziniai ar agresyvūs veiksmai (įskaitant spjovimą bei įkandimą) skirti varžovų žaidėjui, atsarginiam žaidėjui, komandos ar rungtynių oficialiam asmeniui, žiūrovui, ar kitam žmogui (kamuolio padavinėtojams, apsauginiams ir pan.);
- antros geltonos kortelės per vienas rungtynes gavimas;

- įžeidžiančių žodžių ar veiksmy vartojimas;
- neleistinos elektroninės ar komunikacijos įrangos naudojimas arba netinkamas elgesys susijęs su elektroninės ar komunikacijos įrangos naudojimu;
- smurtinis elgesys;

Pažeidimai metant daiktą (ar kamuolį)

Jeigu kamuoliui esant žaidime žaidėjas, atsarginis ar pakeistasis žaidėjas meta kokį nors daiktą (įskaitant ir kamuolį) į varžovą ar bet kurį kitą asmenį, tai teisėjas privalo sustabdyti žaidimą ir jeigu:

- buvo prasižengta neatodairišku būdu, tai prasižengusiam žaidėjui turi būti parodyta geltona kortelė už nesportišką elgesį;
- buvo prasižengta naudojant didelę jėgą, tai prasižengusiam žaidėjui turi būti parodyta raudona kortelė už agresyvų elgesį.

12.4. Žaidimo atnaujinimas po baudos ar pražangos

Jeigu kamuolys yra ne žaidime, tai žaidimas atnaujinamas pagal atitinkamą ankstesnį sprendimą.

Jeigu kamuolys yra žaidime ir žaidėjas prasižengia aikštės ribose prieš:

- varžovą, tai skiriamas laisvas, tiesioginis baudos smūgis arba baudinys;
- savo komandos žaidėją, atsarginį žaidėją, pakeistą žaidėją, oficialų komandos ar oficialų rungtynių asmenį, tai skiriamas tiesioginis baudos smūgis arba baudinys;

Visi žodiniai prasižengimai baudžiami laisvu baudos smūgiu.

Jeigu teisėjas sustabdo žaidimą dėl žaidėjo pražangos aikštėje arba už jos ribų prieš pašalinį asmenį, rungtynės yra atnaujinamos ginčo kamuoliu, nebent yra skiriamas laisvas baudos smūgis už aikštės palikimą be teisėjo leidimo, tuo atveju baudos smūgis yra atliekamas nuo tos šoninės linijos vietos, ties kuria žaidėjas paliko aikštę.

Jeigu kamuoliui esant žaidime:

- žaidėjas prasižengia prieš oficialų rungtynių asmenį ar varžovų žaidėją už aikštės ribų arba
- atsarginis, pakeistas ar iš aikštės išvartytas žaidėjas prasižengia prieš varžovų žaidėją ar oficialų rungtynių asmenį už aikštės ribų, rungtynės yra atnaujinamos baudos smūgiu ant tos šoninės linijos vietos, kuri yra arčiausiai incidento vietos, jeigu pražanga yra baudžiama baudos smūgiu ir arčiausiai incidento esanti vieta yra prasižengusio žaidėjo komandos baudos aikštelėje, skiriamas baudinys.

Jeigu žaidėjas prasižengia prieš savo komandos žaidėją, atsarginį žaidėją, pakeistą žaidėją ar oficialų asmenį už aikštės ribų, rungtynės yra atnaujinamos laisvu smūgiu nuo tos šoninės linijos vietos, kuri yra arčiausiai incidento vietos.

Jeigu žaidėjas paliečia kamuolį rankoje laikomu objektu (batu, apsauga ir pan.), rungtynės atnaujinamos baudos smūgiu arba baudiniu.

Jeigu žaidėjas aikštėje arba už jos ribų meta/spiria objektą (išskyrus kamuolį) link varžovų žaidėjo arba meta/spiria bet kokį objektą link varžovų atsarginio žaidėjo, pakeisto žaidėjo, oficialaus komandos ar rungtynių asmens arba link rungtynių kamuolio, rungtynės atnaujinamos baudos smūgiu nuo tos vietos, kur objektas pataikė arba būtų pataikęs į asmenį ar kamuolį. Jeigu ta vieta yra už aikštės ribų, baudos smūgis atliekamas nuo arčiausiai tos vietos esančio šoninės linijos taško, jeigu šis taškas yra prasižengusio žaidėjo komandos baudos aikštelėje, skiriamas baudinys.

Jeigu atsarginis žaidėjas, pakeistas žaidėjas, išvartytas žaidėjas, laikinai išvartytas žaidėjas ar komandos oficialus asmuo į aikštę meta/spiria kokį nors objektą ir jis sutrukdo žaidimui, varžovui arba oficialiam rungtynių asmeniui, rungtynės atnaujinamos baudos smūgiu arba baudiniu nuo tos vietos, kur objektas būtų pataikęs į varžovą, oficialų rungtynių asmenį ar kamuolį.

13 taisyklė

Baudos smūgiai

13.1. Rūšys

Baudos smūgis gali būti tiesioginis arba laisvas ir jis yra skiriamas varžovų komandos naudai, jeigu žaidėjas kaltas dėl taisyklių pažeidimo ar pražangos.

Laisvas baudos smūgis

Apie paskirtą laisvą baudos smūgį teisėjas signalizuoja pakėlęs ranką virš galvos. Ranka taip laikoma tol, kol smūgis bus atliktas ir kamuolį palies kuris nors kitas žaidėjas arba kamuolys paliks aikštės ribas.

Jeigu teisėjas suklydo ir nesignalizavo, kad smūgis yra laisvas, o kamuolys tiesioginiu spyriu pasiunčiamas į vartus, tai laisvas baudos smūgis turi būti kartojamas.

Kamuolys patenka į vartus

- Jeigu po tiesioginio baudos smūgio kamuolys patenka į varžovų vartus, tai įskaitomas įvartis.
- Jeigu po laisvo baudos smūgio kamuolys tiesiogiai patenka į varžovų vartus, tai skiriamas smūgis nuo vartų.

· Jeigu po tiesioginio arba laisvo baudos smūgio kamuolys tiesiogiai patenka į savus vartus, tai skiriamas kampinis.

13.2. Vykdyimo tvarka

Visi baudos smūgiai yra atliekami iš tos vietos, kur įvyko pažeidimas, išskyrus šiuos atvejus:

- Vartininko aikštelėje ir atakuojančios komandos naudai paskirtas laisvas baudos smūgis yra atliekamas nuo vartininko aikštelės linijos, lygiagrečios vartų linijai, arčiausiai tos vietos, kur buvo užfiksuotas taisyklių pažeidimas.
- Vartininko aikštelėje ir besiginančios komandos naudai paskirtas baudos smūgis gali būti atliekamas iš bet kurios vartininko aikštelės vietos.
- Baudos smūgiai už pažeidimus, susijusius su žaidėjo įėjimu, grįžimu ar išėjimu iš žaidimo aikštės be teisėjo leidimo, yra atliekami iš tos vietos, kur buvo kamuolys sustabdant žaidimą. Tačiau jeigu žaidėjas palieka aikštę atsitiktinai, dėl žaidybinės situacijos ir būdamas už jos ribų prasižengia prieš kitą žaidėją, tai žaidimas atnaujinamas baudos smūgiu nuo aikštės ribas žyminčios linijos arčiausiai tos vietos, kur už aikštės ribų buvo prasižengta. Jeigu artimiausia vieta yra ant baudos aikštelės ribas žyminčios linijos ir už padarytą pražangą reikia skirti tiesioginį baudos smūgį, tai skiriamas baudinys.
- Kai taisyklės nurodo kitaip (žr. 3, 11 ir 12 taisykles).

Kamuolys:

- turi nejudėti, o baudos smūgį atlikęs žaidėjas negali liesti kamuolio dar kartą, kol jo nepalietė bet kuris kitas žaidėjas;
- atsiduria žaidime, kai yra smūgiuojamas ir aiškiai pajuda.

Kol kamuolys atsidurs žaidime, visi varžovų komandos žaidėjai turi likti:

- ne arčiau kaip per 9,15 m, nebent baudos smūgis atliekamas nuo vartininko aikštelės linijos ir varžovai išsirikiavę ant vartų linijos tarp abiejų virpstų;
- už baudos aikštelės ribų, jeigu baudos smūgis atliekamas iš savo baudos aikštelės.

Jeigu besiginanti komanda suformuoja „sieną“ iš trijų ar daugiau žaidėjų, puolančiosios komandos žaidėjai turi būti ne arčiau kaip per 1 m nuo „sienos“.

Baudos smūgis gali būti atliekamas pakeliant kamuolį pėda ar abiem pėdomis vienu metu. Apgaulingi judesiai atliekant baudos smūgį ir siekiant suklaidinti varžovus laikomi teisėta futbolo žaidimo dalimi.

Jei žaidėjas, taisyklingai atlikdamas baudos smūgį, tyčia smūgiuoja kamuolį į varžovą, kad gautų galimybę vėl žaisti kamuoliu, ir nepanaudoja neatsargių, neatodairiškų veiksmų ar pernelyg didelės jėgos, tai teisėjas leidžia tęsti žaidimą.

13.3. Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu atliekant baudos smūgį varžovas yra arčiau kamuolio nei reikalaujamas atstumas, tai smūgis kartojamas, nebent yra galimybė pritaikyti pranašumą. Jeigu greitai įžaidžiant kamuolį (greitas baudos smūgis) žaidėjas, esantis arčiau kaip per 9,15 m, perima kamuolį, tai teisėjas leidžia žaidimą tęsti. Tačiau jeigu varžovas sąmoningai sutrukdo greitai įžaisti kamuolį, jam turi būti parodyta geltona kortelė už žaidimo atnaujinimo vilkinimą.

Jeigu baudos smūgio atlikimo metu puolančiosios komandos žaidėjas yra arčiau nei per 1 m nuo „sienos“ su trimis ar daugiau žaidėjų, besiginančiai komandai skiriamas laisvas smūgis.

Kai besiginančios komandos žaidėjas nusprendžia greitai atlikti baudos smūgį iš savo baudos aikštelės, o vienas ar daugiau varžovų lieka baudos aikštelėje todėl, kad neturėjo pakankamai laiko iš jos išbėgti, tai teisėjas leidžia tęsti žaidimą. Jeigu varžovas, nespėjęs išbėgti iš baudos aikštelės arba į ją įbėgęs prieš smūgio atlikimą, paliečia kamuolį arba bando jį pasiekti prieš žaidimo atnaujinimą, baudos smūgis atliekamas iš naujo.

Jeigu kamuoliui atsidūrus žaidime baudos smūgį atlikęs žaidėjas paliečia kamuolį darsyk, o prieš tai kamuolio nelietė joks kitas žaidėjas, skiriamas laisvas baudos smūgis. Tačiau jeigu po baudos smūgio kamuolys darsyk paliečiamas ranka, tai:

- skiriamas tiesioginis baudos smūgis;
- skiriamas baudinys, jeigu pažeidimas įvyksta smūgiavusios komandos baudos aikštelėje, išskyrus tuos atvejus, kai pažeidimą padaro vartininkas – tada skiriamas laisvas baudos smūgis.

14 taisyklė

Baudinys

Įvadas

Jeigu savo baudos aikštelėje ar už aikštės ribų (kaip nurodyta 12 ir 13 taisyklėse), žaidėjas įvykdo prasižengimą, už kurį turi būti baudžiama tiesioginiu baudos smūgiu, skiriamas baudinys.

Įvartis, pelnytas tiesiogiai smūgiuojant baudinį, yra įskaitomas.

14.1. Vykdyimo tvarka

Kamuolys turi nejudėti ir liesti baudinio žymą arba bent viena dalimi būti virš žymos centro. Vartų virpstai, skersinis ir tinklas turi nejudėti.

Baudinį smūgiuojantis žaidėjas turi būti aiškiai identifikuotas.

Vartus ginantis vartininkas privalo likti ant vartų linijos, tarp vartų virpstų ir veidu į baudinį smūgiuojantį žaidėją tol, kol šis atliks spyrij. Vartininkas negali elgtis taip, kad nesąžiningai sutrukdytų smūgiuojančiam žaidėjui, pavyzdžiui, vilkinti laiką prieš baudinio atlikimą ar judinti skersinį.

Visi kiti žaidėjai, išskyrus baudinį smūgiuojantį žaidėją ir vartus ginantį vartininką, turi būti:

- ne arčiau kaip per 9,15 m nuo baudinio žymos;
- už baudinio žymos;
- žaidimo aikštės ribose;
- už baudos aikštelės ribų.

Kai visi žaidėjai užima savo vietas pagal šios taisyklės reikalavimus, teisėjas duoda signalą, leisdamas mušti baudinį.

Baudinį smūgiuojantis žaidėjas kamuolį privalo spirti pirmyn. Žaidėjas gali judėti ir atbulomis, jei tik kamuolys po smūgio pajuda į priekį.

Smūgio metu bent vienos vartininko pėdos dalis turi būti ant arba už vartų linijos.

Kamuolys atsiduria žaidime, kai po spyrio jis aiškiai pajuda.

Atlikęs smūgį, žaidėjas negali vėl liesti kamuolio tol, kol jo nepaliečia kitas žaidėjas.

Baudinys laikomas baigtu, kai kamuolys nustoja judėti ar palieka aikštės ribas arba kai teisėjas sustabdo žaidimą dėl futbolo taisyklių pažeidimo.

Pasibaigus pagrindiniam kurio nors kėlinio laikui arba kuriam nors pratęsimo kėliniui, baudiniui atlikti ir užbaigti skiriamas papildomas laikas. Jeigu baudiniui atlikti yra skiriamas papildomas laikas, baudinys laikomas baigtu, kai po smūgio kamuolys nustoja judėti, palieka aikštės ribas, yra paliestas bet kurio žaidėjo, išskyrus besiginantį vartininką, arba teisėjui užfiksavus taisyklių pažeidimą. Jeigu taisyklės pažeidė besiginančioji komanda ir baudinys buvo atremtas/nejmuštas, baudinys atliekamas iš naujo.

14.2. Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu teisėjas duoda signalą smūgiuoti baudinį, tai smūgis turi būti atliktas; jeigu jis nėra atliekamas, teisėjas gali skirti drausmines sankcijas prieš dar kartą duodamas signalą smūgiuoti.

Jeigu prieš kamuoliui atsiduriant žaidime įvyksta viena iš žemiau išvardintų situacijų:

- smūgiuojančio žaidėjo komandos draugas įbėga į baudos aikštelę, fiksuojamas taisyklių pažeidimas tik jei:
  - įbėgimas akivaizdžiai darė įtaką vartininkui;
  - įbėgantis žaidėjas žaidžia kamuoliu arba kovoja dėl kamuolio ir tada įmuša arba sukuria galimybę įmušti įvartį.
- vartininko komandos draugas įbėga į baudos aikštelę, fiksuojamas taisyklių pažeidimas tik jei:
  - įbėgimas akivaizdžiai darė įtaką smūgiuojančiam žaidėjui;
  - įbėgantis žaidėjas žaidžia kamuoliu arba kovoja dėl kamuolio ir taip neleidžia varžovams įmušti įvartio arba sukurti pavojingos galimybės įmušti;
- baudinį smūgiuojantis žaidėjas ar kitas jo komandos žaidėjas pažeidžia žaidimo taisykles, tai:
  - jei kamuolys atsiduria vartuose, smūgis yra kartojamas;
  - jei kamuolys vartuose neatsiduria, teisėjas stabdo žaidimą ir atnaujina jį laisvu baudos smūgiu.

Šiais atvejais žaidimas yra stabdomas ir laisvas smūgis yra skiriamas besiginančiai komandai, nepaisant, ar baudinys buvo įmuštas ar ne:

- baudinys yra smūgiuojamas atgal;
- smūgiuojančio žaidėjo komandos draugas smūgiuoja baudinį, kamuolį smūgiavusiam žaidėjui skiriama geltona kortelė;
- smūgiuojantis žaidėjas naudoja apgaulingus judesius jau priartėjęs prie kamuolio (apgaulingi judesiai judant link kamuolio yra leidžiami), smūgiuojančiam žaidėjui skiriama geltona kortelė;
- vartininkas pažeidžia žaidimo taisykles, tai:
  - jei kamuolys atsiduria vartuose, įvartis yra įskaitomas;
  - kamuolys nepataiko į vartų plotą, atsimuša nuo virpsto ar skersinio, smūgis yra kartojamas tik jei vartininko pražanga akivaizdžiai sutrukdė smūgiuojančiam žaidėjui;
  - kamuolys atremiamas vartininko, smūgis yra kartojamas;
- vartininko komandos draugas pažeidžia žaidimo taisykles, tai:
  - jei kamuolys atsiduria vartuose, įvartis yra įskaitomas;
  - jei kamuolys vartuose neatsiduria, smūgis yra kartojamas.
- abiejų komandų žaidėjai pažeidžia žaidimo taisykles, smūgis yra kartojamas, nebent vienas iš žaidėjų atlieka rimtesnį prasižengimą, pavyzdžiui, naudoja neleistinus apgaulingus judesius;
- ir smūgiuojantis žaidėjas, ir vartininkas pažeidžia žaidimo taisykles vienu metu, smūgiuojančiam žaidėjui skiriama geltona kortelė ir rungtynės atnaujinamos besiginančios komandos laisvu smūgiu.

Jeigu po to, kai baudinys buvo smūgiuotas:

- Jeigu baudinį smūgiuojantis žaidėjas dar kartą paliečia kamuolį jo dar nepalietus jokiam kitam žaidėjui, tai:
  - skiriamas laisvas baudos smūgis.
- Jeigu pirmyn pajudėjusį kamuolį paliečia pašalinis asmuo ar daiktas, tai:
  - baudinys turi būti kartojamas.
- Jeigu kamuolys po baudinio atšoka į žaidimo aikštę nuo vartų skersinio, virpstų ar vartininko ir tada jį paliečia pašalinis asmuo ar daiktas, tai:
  - teisėjas stabdo žaidimą;
  - žaidimas atnaujinamas ginčo kamuoliu toje vietoje, kurioje pašalinis asmuo ar daiktas palietė kamuolį.

15 taisyklė

Kamuolio įmetimas iš užribio

Įvadas

Kai kamuolys ant žemės arba ore visiškai kerta šoninę aikštės liniją, skiriama įmesti kamuolį iš užribio, ir tai atlieka tos komandos, kurios žaidėjas paskutinis lietė kamuolį prieš šiam paliekant aikštę, varžovai.

Įvartis, tiesiogiai pelnytas įmetus kamuolį iš užribio, nėra įskaitomas ir jeigu kamuolys patenka:

- į varžovų vartus, tai skiriamas smūgis nuo vartų;
- į savo vartus, tai skiriamas kampinis.

15.1. Kamuolio įmetimo iš užribio tvarka

Kamuolį iš užribio įmetantis žaidėjas turi:

- stovėti veidu į aikštę;
- pėdomis ar jų dalimi stovėti ant arba už šoninės linijos;
- mesti kamuolį abiem rankomis, judesiu iš už arba virš galvos ir iš tos vietos, kurioje kamuolys paliko aikštę.

Visi varžovai turi stovėti ne arčiau kaip per 2 m nuo tos vietos, iš kurios kamuolys įmetamas iš užribio.

Kamuolys yra žaidime, kai jis atsiduria aikštės ribose. Jeigu kamuolys paliečia žemę prieš atsidurdamas aikštėje, tai užribio metimas turi būti kartojamas iš tos pačios vietos ir jį atlieka ta pati komanda. Jeigu užribio metimas buvo atliktas netaisyklingai, jis taip pat kartojamas, tačiau jį turi atlikti varžovų komanda.

Jeigu žaidėjas, taisyklingai atlikdamas užribio metimą, tyčia meta kamuolį į varžovą, kad gautų galimybę vėl žaisti kamuoliu, ir nepanaudoja neatsargių, neatodairiškų veiksmų ar pernelyg didelės jėgos, tai teisėjas leidžia tęsti žaidimą.

Kamuolį į aikštę iš užribio įmetęs žaidėjas negali dar kartą jo liesti tol, kol kamuolio nepalietė kuris nors kitas žaidėjas.

15.2. Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu kamuoliui atsidūrus žaidime žaidėjas, įmetęs jį iš užribio, paliečia kamuolį dar kartą jo dar nelietus jokiame kitame žaidėjui, tai skiriamas laisvas baudos smūgis. Jeigu kamuolys sąmoningai paliečiamas dar kartą ranka, tai:

- skiriamas tiesioginis baudos smūgis;
- skiriamas baudinys, jeigu šis pažeidimas įvyko kamuolį iš užribio įmetusio žaidėjo baudos aikštelėje, nebent kamuolį iš užribio įmetė ir dar kartą rankomis sąmoningai palietė vartininkas – šiuo atveju skiriamas laisvas baudos smūgis.

Bet kuris žaidėjas, nesąžiningais veiksmais blaškantis varžovą ar trukdantis jam įmesti kamuolį iš užribio (įskaitant ir priėjimą arčiau kaip per 2 m nuo tos vietos, iš kurios įmetamas kamuolys), turi būti įspėtas geltona kortele už nesportišką elgesį, o jeigu kamuolys jau buvo įmestas iš užribio ir atsidūrė žaidime, turi būti skirtas ir laisvas baudos smūgis.

Bet kaip kitaip pažeidus šią taisyklę, užribio metimą atlieka varžovų komandos žaidėjas.

16 taisyklė

Smūgis nuo vartų

Įvadas

Smūgis nuo vartų skiriamas tada, kai kamuolys ant žemės arba ore visiškai kerta vartų liniją ir paskutinis kamuolį lietė atakuojančios komandos žaidėjas, o įvartis nebuvo pelnytas.

Įvartis į varžovų vartus, pelnytas tiesiogiai smūgiavus kamuolį nuo vartų, yra įskaitomas. Jeigu kamuolys tiesiogiai po smūgio nuo vartų pasiunčiamas į savo vartus, tai skiriamas kampinis, jei tik kamuolys buvo palikęs baudos aikštelę.

16.1. Vykdomo tvarka

- Kamuolys turi nejudėti ir besiginančios komandos žaidėjas smūgį gali atlikti iš bet kurios vartininko aikštelės vietos.
- Kamuolys atsiduria žaidime tada, kai palieka baudos aikštelės ribas.
- Varžovai privalo likti už baudos aikštelės ribų, kol kamuolys atsidurs žaidime.

16.2. Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu po smūgio nuo vartų kamuolys atsiduria žaidime ir jį dar kartą paliečia tas pats smūgį atlikęs žaidėjas, o iki tol joks kitas žaidėjas kamuolio nepalietė, tai skiriamas laisvas baudos smūgis. Jeigu kamuolys sąmoningai paliečiamas ranka, tai:

- skiriamas tiesioginis baudos smūgis;
- skiriamas baudinys, jeigu šis pažeidimas įvyko smūgį nuo vartų atlikusio žaidėjo baudos aikštelėje, nebent smūgį nuo vartų atliko vartininkas – šiuo atveju skiriamas laisvas baudos smūgis.

Jeigu varžovas smūgio nuo vartų metu yra baudos aikštelėje, nes dar nespėjo išbėgti iš jos, teisėjas leidžia tęsti žaidimą. Jeigu varžovas smūgio metu yra baudos aikštelėje ar įbėga į ją prieš smūgio atlikimą ir paliečia kamuolį arba kovoja dėl jo, kol kamuolio dar nebuvo palietęs joks kitas žaidėjas, tai smūgis nuo vartų kartojamas.

Jeigu žaidėjas įžengia į baudos aikštelę kamuoliui dar neatsidūrus žaidime ir prieš jį yra prasižengiama arba jis prasižengia pats, tai smūgis nuo vartų kartojamas, o prasižengusiam žaidėjui priklausomai nuo pražangos pobūdžio gali būti parodoma geltona arba raudona kortelė.

Bet kaip kitaip pažeidus šią taisyklę, smūgis nuo vartų kartojamas.

17 taisyklė

Kampinis

Jvadas

Kampinis skiriamas tada, kai kamuolys ant žemės arba ore visiškai kerta vartų liniją ir paskutinis kamuolį lietė besiginančios komandos žaidėjas, o įvartis nebuvo pelnytas.

Įvartis į varžovų vartus, pelnytas tiesiogiai smūgiuojant kampinį, yra įskaitomas. Jeigu kamuolys tiesiogiai po kampinio pasiunčiamas į savo vartus, tai skiriamas kampinis, kurį atlieka varžovai.

17.1. Vykdomo tvarka

- Kamuolys turi būti pastatomas kampinio sektoriuje, esančiame arčiau tos vietos, kurioje kamuolys kirto vartų liniją.
- Kamuolys turi nejudėti ir jį smūgiuoja atakuojančios komandos žaidėjas.
- Kamuolys atsiduria žaidime, kai yra spiriamas ir aiškiai pajuda, ir jam nebūtina palikti kampinio sektoriaus ribų.
- Kampinio vėliavėlės patraukti negalima.
- Varžovai turi būti mažiausiai per 9,15 m nuo kampinio sektoriaus tol, kol kamuolys atsidurs žaidime.

17.2. Pažeidimai ir nuobaudos

Jeigu po kampinio kamuoliui atsidūrus žaidime jį dar kartą paliečia tas pats smūgį atlikęs žaidėjas, o iki tol kamuolio nepalietė joks kitas žaidėjas, tai skiriamas laisvas baudos smūgis. Jeigu kamuolys sąmoningai dar kartą paliečiamas ranka, tai:

- skiriamas tiesioginis baudos smūgis;
- skiriamas baudinys, jeigu šis pažeidimas įvyko kampinį smūgiavusio žaidėjo baudos aikštelėje, nebent kampinį smūgiavo vartininkas – šiuo atveju skiriamas laisvas baudos smūgis.

Jeigu žaidėjas, taisyklingai atlikdamas kampinį, tyčia spiria kamuolį į varžovą, kad gautų galimybę vėl žaisti kamuoliu, ir nepanaudoja neatsargių, neatodairiškų veiksmų ar pernelyg didelės jėgos, tai teisėjas leidžia tęsti žaidimą.

Bet kaip kitaip pažeidus šią taisyklę, kampinis kartojamas.

Šios taisyklės yra IFAB futbolo taisyklių dalinis vertimas iš anglų kalbos. Tuo atveju, jei šių taisyklių lietuviškas tekstas ir tekstas anglų kalba nesutampa, bus vadovaujama angliškų taisyklių tekstu, kuris skelbiamas <https://www.theifab.com>

Taisyklių vertimas patvirtintas 2024-12-06 Vykdomojo komiteto sprendimu Nr. 252